

Ostatni dzień kampanii wyborczej

Zwycięzcy już znani

Dzisiejszy dzień jest ostatnim dniem agitacji wyborczej. Jednak jak wynika z sondaży opinii publicznej i prognoz politologów, niemal przesądzone jest, że następne cztery lata Litwą będą rządy Partii Pracy i obecnie sprawująca rządy koalicja socjaldemokratów i socjalliberałów.

W niedzielę Litwa będzie wybierała 141-osobowy parlament. O te miejsca walczy 1252 kandydatów. W wyborach bierze udział 20 z 36 zarejestrowanych w Ministerstwie Sprawiedliwości partii politycznych. Według ostatnich sondaży na Partię Pracy zamierza głosować od 30 do 38 proc., na koalicję A. Brazauskasa i A. Paulauskasa „Za pracę dla Litwy” — około 19 proc., na Związek Ojczyzny (konserwatyści) — 10 proc., Związek Liberalnych Centrystów — 8 proc., Socjalny Związek Chrześcijańskich Konserwatystów (partia byłego premiera Vagnoriusa) — 7 proc., Związek Partii Chłopskiej i Nowej Demokracji — 7 proc. Jak wynika z sondaży, reszta partii nie ma szans na przekroczenie 5-procentowego progu wyborczego.

Jest niemal pewne, że potencjalny zwycięzca w tych wyborach Partia Pracy milionera Wiktor Uspaskich nie będzie miała wystarczającej ilości mandatów, aby sprawować samodzielne rządy na Litwie. Liderzy socjaldemokratów i socjalliberałów Algirdas Brazauskas i Artūras Paulauskas w tym tygodniu potwierdzili możliwość zawarcia koalicji z partią Wiktor Uspaskicha. Przedtem Algirdas Brazauskas kilkakrotnie

W niedzielę Litwa będzie wybierała 141-osobowy parlament. O te miejsca walczy 1252 kandydatów
Fot. Marian Paluszkievicz

nie oświadczał, że jest przeciwny takiej koalicji.

Współrządzający Litwą na przeciągu ostatnich trzech lat socjaldemokraci i socjalliberałowie, którzy połączyli się także w przedwyborczą koalicję, do ostatniej chwili oskarżali Partię Pracy o populizm i rozdawanie obietnic bez pokrycia, realizacja których zada mocny cios litewskiej gospodarce. W tym tygodniu Bra-

zauskas jednak oświadczył, że nie wierzy w możliwość powstania „teczowej” antyuspaskichowskiej koalicji, która połączyłaby centrolewicę z prawicowymi partiami konserwatystów i liberalnych centrystów.

Jak mówi się w politycznych kuluarach, w nowym układzie liderzy socjaldemokratów i socjalliberałów Algirdas Brazauskas i Artūras Paulauskas zachowaliby swe dotychczasowe

we stanowiska premiera i przewodniczącego Sejmu, z kolei Uspaskich i jego ludzie obsadziliby kluczowe stanowiska w rządzie.

Jednak wiele w rozkładzie sił w przyszłym Sejmie może zależeć od wyników drugiej tury wyborów (dogrywka w okręgach jednomandatowych), która odbędzie się 24 października.

(Dokończenie na str. 3)

List rządu „w obronie interesów obywateli”

„Zlituanizować” euro

W tym tygodniu rząd Litwy skierował list zaadresowany do sprawującego przewodnictwo w UE premiera Holandii Jana Petera Balkenende, w którym wyraził życzenie „ponownego podkreślenia, że nieodmienna forma terminu „euro” w języku litewskim jest nie do przyjęcia.

Kopia listu skierowana również została do przewodniczącego Komisji Europejskiego Romana Prodiego, pisze brukselski dziennik „The Eu Observer”.

Rzeczniczka prasowa premiera Algirdasa Brazauskasa Nemira Pumprickaitė potwierdziła, że taki list został wysłany. Dyplomaci litewscy tłumaczą, że wprowadzenie nieodmiennego słowa spowodowałoby dwa poważne problemy.

Po pierwsze, nowe i niekiedy bezsensowne słowo należałoby włączyć do wszystkich oficjalnych dokumentów, włącznie z umowami i nową Konstytucją, w związku z czym w niektórych przypadkach tekst tych dokumentów byłby całkowicie niezrozumiały.

Po drugie, tego słowa musiałyby używać litewskie media i wreszcie — w życiu codziennym, jednak wśród Litwinów byłoby to bardzo niepopularne.

Tymczasem w liście rządu litewskiego stwierdza się, że „to ustalenie językowe godziłoby w interesy obywateli Litwy, ponieważ byłoby próbą wpływu politycznego na naturalny proces języka litewskiego, stanowiący podstawę tożsamości narodowej”.

(Dokończenie na str. 2)

„Švyturio Ekstra” zdobyło jeszcze jedno wyróżnienie — Nieprześcigniona jakość

Piwo „Švyturio Ekstra”, warzone w klajpedzkim browarze „Švyturys”, należącym do liderki litewskiego rynku piwa spółki „Švyturys-Utenos alus”, na festiwalu piwa w stolicy Szwecji Sztokholmie zdobyło kolejny złoty medal. Podczas czwartego pod względem ważności na świecie współzawodnictwa piwa „Švyturio Ekstra” zwyciężyło piwo warzone przez światowego giganta tej branży „SABMiller”.

„To wysokie wyróżnienie tylko potwierdziło, że legendarna jakość „Švyturysu” jest nieprześcigniona. Litwini mogą być dumni, że piją jeden z najlepszych na świecie gatunków piwa” — powiedział dyrektor generalny spółki „Švyturys-Utenos alus” Rolandas Viršilas. „Švyturio Ekstra” współzawodniczyła w kate-

gorii piwa „Lager”, do której należy piwo jasne o zawartości do 5,9 proc. alkoholu. Srebro w tej kategorii zdobyło piwo „Miller Genuine Draft” produkcji „SABMiller”, brązowy medal przypadł niemieckiemu browarowi „Dortmunder Actien Brauerei” za piwo „DAB Original”. Ocenie sędziów piwa poddano około tysiąca gatunków piwa z całego świata. We współzawodnictwie uczestniczyły nawet tak znane na świecie wytwórnie jak „Asahi Breweries”, „SABMiller”, „Scottish&Newcastle” oraz inne. Jak twierdzi specjalistka „Švyturysu” Dzuljeta Armonienė, otrzymana już trzecia od roku 2000 międzynarodowa nagroda świadczy, że wysoka jakość warzonego w „Švyturysie” piwa pozostaje niezmieniona od szeregu lat.

(Dokończenie na str. 3)

W NUMERZE

Świat — 4

„Dzierżynowo”

Siedziba rodowa Dzierżyńskich została zamieniona w muzeum, a cały kompleks „Dzierżynowo” uzyskał status historyczno-kulturalnego zabytku Białorusi.

Praworządność — 5

Mniej deportowanych

Od czasu, kiedy Litwa stała się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej, liczba jej obywateli zwracanych z Europy Zachodniej zmniejszyła się prawie pięciokrotnie.

Być kobietą — 6

Niepisana ustawa

Dziś w wielu rodzinach tak się składa, że to kobieta zarabia więcej niż mężczyzna. A mężczyźni zamiast się cieszyć, że rodzinę stać na wakacje czy większe mieszkanie, zachowują się tak, jakby nieustannie mieli o to pretensje. Powodem jest tradycyjne przekonanie, że to mężczyzna powinien utrzymywać dom.

Na luzie — 7

Trawka, kołtuny i rytm na kongach

Rytmiczna, ale i melodyjna muzyka rodem z Jamajki jest podstawą swego alternatywnego ruchu kulturowego. Ruchu spokojnego, wyluzowanego, który nie próbuje nic udowodnić ani o nic walczyć.

Sentencja

Najwyższy rozum — to znać dobrze cenę reczy.

LA ROCHEFOUCAULD

Związek Liberalów i Centrum

Za Litwę, w której dobrze dla wszystkich!

lista nr **11****SOFIA
MATAREWICZ**na liście pod nr **72**

Agitacja wyborcza.

Opłata ze specjalnego konta wyborczego partii politycznej
Republiki Litewskiej – Związek Liberalów i Centrum. (Zam. 459)

Kalejdoskop aktualności

Zagrożenie dla stabilnego wzrostu gospodarki

Gospodarka Litwy pozostaje wśród najbardziej rozwijających się w krajach bałtyckich. Niemniej rosnący deficyt bieżącego konta kraju oraz stale rosnące kredytowanie mieszkańców zagrażają stabilnemu wzrostowi gospodarczemu, twierdzi szwedzka grupa finansowa SEB.

W przeglądzie, przygotowanym przez analityków SEB „Baltic Outlook” powiedziane jest, że Litwa powinna zaostrzyć politykę ekonomiczną, ale sformowany po wyborach do Sejmu nowy rząd w przyszłym roku prawdopodobnie będzie prowadził mniej oszczędną politykę fiskalną.

Ceny nadal rosną

W związku z podwyżką we wrześniu cen hurtowych produktów ropy naftowej, ceny produkcji litewskiej we wrześniu, w porównaniu z sierpniem, wzrosły o 0,7 proc., a w porównaniu z wrześniem 2003 r. — o 9,8 proc.

Według danych Departamentu Statystycznego, producenci w ciągu miesiąca podnieśli ceny produktów ropy o 1,4 proc., a w ciągu roku (w porównaniu z wrześniem 2003 r.) — o 36,6 proc. Oprócz produktów ropy wszystkie ceny produkcji przemysłowej wzrosły o 0,4 proc., a w ciągu roku — o 3,7 proc.

Moneta z kardynałem Sładkevičiusem

W 2005 r. „Lietuvos bankas” (LB) zamierza emitować okolicznościową monetę, poświęconą zmarłemu w 2000 r. kardynałowi Vincentasowi Sładkevičiusowi.

Zarząd LB wczoraj uzupełnił plan emisji okolicznościowych monet w latach 2004-2005. Ponadto postanowiono zmniejszyć z 1,5 tys. do 1 tys. monet nakład przewidzianej do emisji w przyszłym roku złotej monety, poświęconej zamkowi władców Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Od wypłaty do wypłaty

Prawie połowa mieszkańców Litwy na kilka dni przed wypłatą odczuwa brak gotówki, a najczęściej ten problem Litwini rozstrzygają pożyczając od rodziny.

Według danych sondażu, problem braku pieniędzy na kilka dni przed wypłatą odczuwa 47,2 proc. mieszkańców, 27,3 proc. pozostaje bez pieniędzy po urlopach bądź większych świętach, a 8,9 proc. — po nieprzewidzianych zakupach.

Nie uzgodnił interesów publicznych i prywatnych

Główna Komisja Etyki Służbowej wczoraj orzekła, że korzystający z samochodu służbowego do celów prywatnych kontroler państwowy Jonas Liaučius nie potrafił uzgodnić interesów publicznych z prywatnymi.

Komisja ustaliła, że korzystając z samochodu służbowego na koszt budżetu państwowego, jeżdżąc do Kłajpedy w celach niesłużbowych, naruszył założenia ustawy o łączeniu interesów publicznych i prywatnych na stanowisku państwowym.

BNS

KURIER
WILEŃSKIAdres redakcji
Birbinių g. 4a, 02121 Vilnius-30, ISSN 1392-0405
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny — Aleksander Borowik (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Dziennikarze: Krystyna Adamowicz — zast. red. nac. (tel. 260 84 46, e-mail: news@kurierwilenski.lt), Helena Gładkowska, Robert Mickiewicz (prawo@kurierwilenski.lt), Irena Mikulewicz (biznes@kurierwilenski.lt), Jan Sienkiewicz, Irena Smilginis, Marian Paluszkievicz — fotoreporter

Współpracownicy: Danuta Kamilewicz, Małgorzata Kozicz, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Andrzej Pukszo, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. solecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Stanisław Tarasiewicz, Julitta Tryk

Sekretariat: Wanda Zajęczkowska, Zygmunt Żdanowicz — sekretarze odpowiedzialni (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt), Marian Słpowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe, Walentyna Mažul, Halina Taukin — skład komputerowy, Barbara Mintautienė — tłumacz, Bronisława Michajłowska, Edyta Szalkowska — korekta
Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Sekretarz odpowiedzialny wydania Zygmunt Żdanowicz

Wydawca V3 „Vilnius žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”

Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Debiutancka wystawa

Obrazy jak zwierciadło duszy

Dyrektor Czesław Dawidowicz wpadł z gratulacjami tylko na chwilę

Fot. autor

Wczoraj w Gimnazjum im. Adama Mickiewicza odbyło się otwarcie wystawy malarstwa Justyny Jaczuńskiej. Justyna jest uczennicą trzeciej klasy gimnazjalnej, była to pierwsza jej indywidualna ekspozycja.

Kilkanaście zaprezentowanych prac z dziedziny malarstwa i rysunku powstało w różnych okresach pracy twórczej.

„Na podstawie obrazów Justyny można zrozumieć, jaki okres w życiu właśnie przechodziła. A nawet, czy była właśnie zakochana” — żartowała podczas otwarcia wystawy nauczycielka plastyki,

Swietłana Bogdanowa. Plastyczka, która zachęciła utalentowaną uczennicę do wyeksponowania swoich prac, nie szczędziła pochwał swojej „podopiecznej”:

„To prawdziwa artystka. Dużo pracuje nad swoimi pracami, jest ciągle w trakcie poszukiwań twórczych. Jestem pewna, że to nie ostatnia jej wystawa, bo Justyna będzie malować nadal”.

Justyna Jaczuńska skończyła szkołę plastyczną. Dużo maluje w domu, ale, jak sama podkreśliła, wiele zawdzięcza nauczycielce Bogdanowej.

„Poświęciła mi bardzo wiele

czasu” — mówiła młoda artystka.

Zwierzyła się, że obrazy, które znalazły się na wystawie, są jej szczególnie bliskie: „Wiele z nich powstawało w naprawdę ważnych momentach mego życia”. Pogratiłowa Justynie pierwszej wystawy zebrali się rodzice, koledzy szkolni, nauczyciele. „To zaszczyt dla nas, że razem uczy się tak utalentowana osoba” — uważają uczniowie.

Czytelnicy „Kuriera Wileńskiego” znają młodą malarzkę z konkursu „Dziewczyna Kuriera 2002”. Wtedy Justyna Jaczuńska zdobyła tytuł „Dziewczyna Elegancji”.

Małgorzata Kozicz

List rządu „w obronie interesów obywateli”

„Zlituanizować” euro

(Dokończenie ze str. 1)

W sprawozdaniu Komisji Urzędowego Języka Litewskiego, które trafiło do brukselskiego dziennika, powiedziane jest, że „takie wymagania niewątpliwie zwiększyłyby liczbę eurosceptyków. Jest to szczególnie ważne z uwagi na to, że kraj na razie nie podjął jednoznacznej decyzji, czy należałoby ratyfikować Konstytucję w parlamencie, czy też w drodze referendum”.

Jeden z litewskich prominentów oświadczył dziennikowi, że z powodu tego wymagania o wiele trudniej będzie udowodnić obywatelom pożytek z Europy. „Naj-

prawdopodobniej usłyszymy od ludzi: „Wstąpiliśmy do Unii Europejskiej w maju, a oni już chcą pozbyć nas naszego języka” — powiedział.

We wrześniu na spotkaniu ministrów finansów UE ministrowie nowych państw wspólnoty — Litwy, Łotwy, Węgier i Słowenii — zaznaczyli, że w ich krajach słowo „euro”, w celu ułatwienia wymowy, pisze się inaczej. Tymczasem Komisja Europejska zaleca, aby słowo „euro” w dokumentach oficjalnych wszystkich krajów unijnych było pisane jednakowo. Na spotkaniu ministrów finansów UE mini-

ster Gerrit Zalmas powiedział, że odmienna pisownia „nie służyłaby jednoci i jednoznaczności w Europie”. Szef centralnego banku europejskiego Jean-Claude Trichet wcześniej powiedział, że jego pracownicy sprawdzili sytuację prawną i ustalili, że pisownię „euro” w 1997 r. zlecieli używać liderzy UE. Euro wprowadziło 12 spośród 25 krajów członkowskich UE. Dziesięć państw, które w maju przystąpiły do Unii Europejskiej, będzie musiało wprowadzić euro, gdy ich gospodarka będzie do tego przygotowana.

BNS

Niedawno obchodziliśmy Dzień Nauczyciela. Do wiązanek kwiatów złożonych w tym dniu chcemy dodać kilka słów podziękowania pedagogom i dyrekcji szkoły-przedszkola „Wilja” za dobrą opiekę i naukę naszych dzieci. Szczególne wyrazy uznania składamy na ręce pani dyrektor szkoły Zofii Matarewicz za to wszystko, co robi dla naszych dzieci.

Szkola posiada 8 pięknych sal do zajęć edukacyjnych, bibliotekę, salę gimnastyczną, czystą stołówkę. Ostatnio dzieciaki otrzymały salę komputerową wyposażoną w nowiutkie komputery.

Nasze dzieci większość dnia przebywają w szkole-przedszkolu, czują się tu jak w domu, a rodzice są spokojni, bo wiedzą, że dzieci znajdują się pod czułą wykwalifikowaną opieką. Uczniowie klas I-IV mają możliwość uczęszczania na zajęcia wyrównawcze, na których uzupełniają zdarzające się niepowodzenia w nauce. Natomiast dzieci z rodzin o nie najlepszej kondycji materialnej mogą liczyć na wsparcie i pomoc szkoły — otrzymują nieodpłatne wyżywienie oraz okazjnie pomoc pieniężną.

Istniejąca dopiero trzy lata szkoła początkowa aktywnie uczestniczy w życiu społecznym oraz projektach. Co roku odbywa się tu, na przykład, finał konkursu „Kuriera Wileńskiego” — „Moje dziecko w obiektywie”. Dzieciaki chętnie występują na koncertach oraz zajmują czołowe miejsca w konkursach i festiwalach.

Wszystkie te osiągnięcia zawdzięczamy przede wszystkim kierownicze placówki, która potrafi zaktywizować cały zespół do owocnej pracy.

Pani Zofia jest dyrektorką placówki od jej założenia. Jest kierownikiem ambitnym, nadzwyczaj pracowitym i ciągle dokształcającym się oraz otwartym na innowacje. Trudno nam ogarnąć zakres pracy pani Zofii i pojąć, jak potrafi łączyć wszystkie obowiązki, pozostając wspierającym kierownikiem szkoły. Pani dyrektor i pedagogom szkoły-przedszkola „Wilja” życzymy powodzenia i wytrwałości.

Z podziękowaniami — rodzice uczniów szkoły-przedszkola „Wilja” (Zam. 471)

Możejska spółka produkcji biokładników paliw „Rapsoila” od maja dotychczas już wyprodukowała około 2 tys. ton preparatu rzepakowego, który się łączy z olejem napędowym i używa jako paliwa samochodowego. Mniej więcej drugie tyle tego dodatku do paliwa zamierza się wyprodukować do końca roku, poinformował dyrektor przedsiębiorstwa Edvardas Čaplinkas. Fot. ELTA

„Švyturio Ekstra” zdobyło jeszcze jedno wyróżnienie —

Nieprześcigniona jakość

(Dokończenie ze str. 1)

Piwo „Švyturio Ekstra” w 2001 na światowych mistrzostwach w USA zdobyło złoty medal oraz srebro Pucharu Światowego Piwa (USA) w 2000 r., natomiast w 2002 r. piwo „Švyturio Baltijos” zdobyło brązowy medal Pucharu Światowego Piwa (USA). Powstałe w 1996 r. piwo „Švyturio Ekstra” jest najpopularniejszym gatunkiem piwa na Litwie i zajmuje oko-

ło 10 proc. całego litewskiego rynku piwa. „Švyturys-Utenos alus”, należący do skandynawskiego koncernu „Baltic Beverages Holding”, zajmujący pod względem sprzedaży czołowe pozycje na rynku piwa, w ciągu 9 miesięcy tego roku sprzedał 9,259 mln dal piwa — o 1,1 proc. więcej w porównaniu z tym samym okresem 2003 r. (8,179 mln dal).

BNS

„Oddajmy swoje głosy za uczciwych przedsiębiorców Wileńszczyzny”

Dobrobyt — nie tylko wybranym...

Wojciech Winskiewicz, 39-letni biznesmen z Rudziszek, kandydujący z listy Partii Pracy w wyborach do Sejmu RL 2004, od 14 lat prowadzi własną firmę obróbki drewna oraz sklep. Jest też właścicielem najbardziej nowoczesnego targowiska w rejonie trockim. Żonaty, wychowuje dwóch synów. Żona Walentyna jest księgową. Wojciech Winskiewicz jest jedynym Polakiem na liście wyborczej Partii Pracy kandydatów do Sejmu RL.

Jest Pan jednym z najlepiej prosperujących biznesmenów w rejonie trockim. Co było powodem Pana decyzji udziału w polityce?

Z własnego wieloletniego doświadczenia wiem, jak niedoskonałe są ustawy na Litwie, reglamentujące działalność drobnych i średnich przedsiębiorstw. Właśnie świadomość tego, że po wielu latach w naszym kraju wciąż nie ma odpowiedniej strategii wsparcia drobnej i średniej przedsiębiorczości, zadecydowała o moim udziale w polityce. Mam własny interes, potrafię swej rodzinie zapewnić odpowiednie warunki i bezpieczne jutro, podobnie jak bardzo wiele innych przedsiębiorców startujących z listy Partii Pracy. Wchodzimy do polityki nie po to, aby reklamować własną działalność, chcemy pomóc wszystkim ludziom, aby dobrobyt był udziałem nie tylko wybranych.

W kampanii wyborczej Partii Pracy bardzo wiele się mówi o przyszłej działalności ludzi ubiegających się o mandaty poselskie. Czy jednak, aby pomagać ludziom, koniecznie trzeba być politykiem? Przecież będąc przedsiębiorcą Pan ma wiele takich możliwości.

I staram się je wykorzystać, chociaż nie lubię się chwalić. Zainwesto-

wałem w Rudziszkach ponad 2,5 mln litów. Ludzie cieszą się, że mają nowoczesny sklep i odpowiednio wyposażone targowisko. Niedawno zbudowałem tu aptekę, w najbliższej przyszłości mam zamiar pomóc przy renowacji budynku przychodni medycznej. Od wielu lat pomagam szkole w Rudziszkach, każdego roku w przeddzień świąt funduję noworoczne słodkie prezenty dzieciom ze szkoły polskiej w Szklarach. Chętnie udostępniam targowisko na różnorodne imprezy Rudziszek oraz rejonowe święta. Już niebawem ma być zakończona budowa mego Domu Młodzieżowego. Będzie tu hotel, sala przyjęć. Już mam propozycje firm, które chciałyby mieć tu swoje biura, więc pojawi się możliwość zatrudnienia. Wspieram też renowację kościoła w Rudziszkach.

Jaki najważniejszy, Pana zdaniem, problem ma dziś rozstrzygnąć nasz kraj?

Najważniejszy problem, z którym obecnie boryka się gospodarka Litwy, to istniejąca ogromna różnica pomiędzy Wilnem, Kownem, Kłajpedą a pozostałymi miastami i regionami naszego kraju. Pochoďte z ziemi trockiej, wiem doskonale, jakie problemy mają dziś moi rodacy nie tylko w rejonie trockim, ale też wileńskim, solecznickim, szyrwinckim. Dlatego nasza partia opracowała program, który ma udoskonalić koordynację polityki regionalnej, polegającej na wyrównaniu różnic w rozwoju poszczególnych regionów. Nie mogą to być ogólne postanowienia czy frazesy, to ma być konkretny plan działań polegający na bardzo dokładnych formach pomocy przedsiębiorcom w tych rejonach, rozpoczynając na przykład od ulg podatkowych czy inwestycji i na fi-

Ostatni dzień kampanii wyborczej

Zwycięzcy już znani

(Dokończenie ze str. 1)

O ile w pierwszej turze zdecydowanym faworytą jest Partia Pracy, to w drugiej turze, gdy wyborcy będą głosować na poszczególnych kandydatów, może dojść do konsolidacji prawicowego i lewicowego elektoratu nieprzychylnego Partii Pracy.

Jak powiedział „Kurierowi” politolog z Wileńskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych dr Vytautas Radžvilas, „zwycięstwo w pierwszej turze prorosyjskiej Partii Pracy może stać się prawdziwym zimnym prysznicem dla wielu wyborców i ludzi w drugiej turze mogą głosować na dowolnego kandydata, byleby nie dopuścić do parlamentu ludzi Uspaskicha”. W okręgach jednomandatowych zostanie wybrana połowa parlamentu.

Jak twierdzą obserwatorzy litewskiego życia politycznego, w tych wyborach, jak nigdy, mała była różnica w programach partii. Programy niemal wszystkich partii były prawdziwą paradą obietnic kardynalnego zwiększenia wypłat, emerytur, zwiększenia miejsc pracy, poprawy sytuacji rolników itd. W progra-

mach prawie wszystkich partii znalazły się popularne wśród wyborców obietnice, „zaprowadzenia porządku” w kraju. Duże partie dopingowały swoje obietnice wyborcze szczodrymi prezentami dla wyborców. W ruch szły telewizory, magnetofony, odkurzacze, mikrofalówki, koncerty.

Oczekiwanie „zaprowadzenia porządku” stały się szczególnie aktualne po trwającym od roku ostrym kryzysie politycznym. Skandal wokół prezydenta Rolandasas Paksasa, jaki wybuchł w końcu października minionego roku, skoncentrował uwagę społeczeństwa na rozmowach o „dwóch Litwach”. Jak twierdzi większość politologów, na skandalu najbardziej skorzystała Partia Pracy.

O mandaty ubiega się 129 Polaków. Najwięcej Polaków jest na liście Akcji Wyborczej Polaków na Litwie. AWPL, która występuje w tych wyborach w nieformalnej koalicji ze Związkiem Rosjan Litwy, wystawiła listę z 128 kandydatami. Większość z nich — 105 — to kandydaci wysunięci bezpośrednio przez Akcję Wyborczą. Formalne

Koalicja lista nr

Brazauskasa
i Paulauskasa
„Za pracę dla Litwy!”

6

Czesław Mickiewicz
na liście pod nr 70

Artur Płokszt
na liście pod nr 84

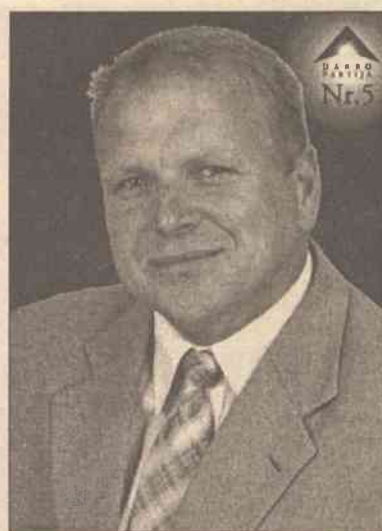
Oplata ze specjalnego konta wyborczego kandydata na posła do Sejmu Republiki Litewskiej Czesława Mickiewicza. Agitacja wyborcza (Zam. 424)

niezawieranie koalicji, a włączenie kandydatów innych partii na listę AWPL pozwala na obejście obowiązującego koalicje partyjne 7-procentowego progu wyborczego. W tych wyborach AWPL będzie obowiązywał tylko 5-procentowy próg.

Założona przed kilkoma laty Polska Partia Ludowa (PPL) w tegorocznych wyborach nie wystawia własnej listy partyjnej. Jednak w dziewięciu wileńskich i podwileńskich okręgach jednomandatowych PPL wystawia swych kandydatów.

Dwóch Polaków, Czesław Mickiewicz i Artur Płokszt, kandydują z ramienia partii socjaldemokratycznej. W okręgach jednomandatowych jako kandydaci niezależni kandydują Aleksander Popławski i Stanisław Tarasiewicz.

Robert Mickiewicz

nansowym wsparciu z funduszy UE czy też budżetu państwa kończąc.

Jest Pan przedsiębiorcą, który dużo mówi o konkurencyjności. Wygląda to co najmniej dziwne. Przecież słabsza konkurencja zapewnia większe dochody.

Drobna i średnia przedsiębiorczość jest podstawą gospodarki każdego kraju i warunkiem powstania tak zwanej średniej klasy. Ludzie mieszkający na Wileńszczyźnie jako jedni z pierwszych poznali zasady wolnego konkurencyjnego rynku. Wystarczy spojrzeć bliżej na sektor średniej przedsiębiorczości — dziś wieloma firmami zarządzają ludzie, którzy zasad marketingu uczyli się na bazarach, metodą prób i błędów. My proponujemy rozwinąć pewien samorząd przedsiębiorczości, aby człowiek miał odpowiednie warunki do zgłębiania tajemnic biznesu. Muszą powstać organizacje zrzeszające biznesmenów i ludzi, którzy dzięki własnemu doświadczeniu pomogą stworzyć odpowiednią bazę prawną, sprzyjającą rozwojowi firm i spółek. Konkurencja ma wpłynąć na pod-

niesienie jakości towarów i usług, a zyska na tym każdy człowiek.

Mówimy ciągle o przedsiębiorczości, co Pana zdaniem w tej dziedzinie wymaga natychmiastowych zmian?

Najbardziej przedsiębiorcom na Litwie doskwierają podatki. System podatkowy Litwy, który jest też niezbyt przychylnie oceniany w Europie, jest postrzegany jako szczególnie obciążający pracodawcę. Dlatego zbalansowanie systemu podatkowego jest jednym z priorytetowych zadań programowych Partii Pracy. System podatkowy ma być taki, który umożliwi i wspomaga rozwój i inwestycje. Musimy wzorować się na Europie. Tam na 1000 mieszkańców przypada 57 przedsiębiorstw drobnego czy średniego biznesu, natomiast na Litwie jest ich jedynie 16. Nieduże przedsiębiorstwa to są miejsca pracy, to mniejszy ciężar socjalny, to też bogatsze społeczeństwo, które odpowiednio dba o wychowanie przyszłych pokoleń. Kolejna strona medalu to zadłużenie różnorodnych instytucji państwowych wobec prywatnego kapitału, co hamuje ich rozwój i możliwość inwestowania. Po 14 latach pracy wolno, że w tej dziedzinie zmieniając bardzo niewiele, upraszczając system podatkowy i mechanizm wspierający, wielu ludzi mogłoby pracować samodzielnie rozpoczynając swój interes, tworząc miejsca pracy i zapewniając swej rodzinie godne życie.

Pan współpracował z partnerami europejskimi daleko przed wejściem naszego kraju do Unii. Co dla Pana oznacza bycie Europejczykiem?

Być Europejczykiem — dla każdego z nas oznacza co innego. Lecz w wielu kwestiach będziemy zgodni

— chcemy mieć pracę, wykształcenie, dom, zdrowe dzieci, o przyszłość których możemy zadbać. Nie boimy się zmian, musimy tylko nauczyć się wspólnie wprowadzać nowe rozwiązania we własnym życiu zgodnie z naszymi oczekiwaniami. Przecież od wielu lat na Litwie różnica pomiędzy ludźmi zamożnymi i ubogimi coraz bardziej się pogłębia i rozumiemy, że potrzebujemy nie tylko gospodarczych decyzji, ale też politycznych rozwiązań.

Partię Pracy obwinia się w populistycznych hasłach. Obiecujecie dokładnie to, czego ludziom bardzo potrzeba, jednak żadna partia w ciągu 14 lat niepodległości nie potrafiła zrealizować tych haseł. Czy te obietnice są realne?

Obwiniają nas tak zwane tradycyjne partie, które przed czterema laty wiele obiecywały, jednak nie potrafiły wywiązać się z wcześniejszych zobowiązań. Nie miały też odwagi uczciwie przyznać się do porażki. Na Litwie nie ma systemu zmuszającego posłów do sprawozdań przed wyborcami. Nie wykonali tego, co obiecywali nie dlatego, że ich obietnice były nierealne, zwyczajnie zabrakło kompetencji, energii a też chęci.

Już pojutrze wyborcy naszego kraju zadecydują o władzy na kolejne cztery lata. Czego by Pan życzył wyborcom?

Aby przyszli na wybory. Ponieważ każdy naród ma taką władzę, jakiej jest wart.

Rozmawiała Lucyna Bosak

Agitacja wyborcza.

Oplata ze specjalnego konta wyborczego partii politycznej Republiki Litewskiej — Partia Pracy.

(Zam. 423)

Literacka Nagroda Nobla

Elfriede Jelinek — wojująca feministka

Tegoroczna laureatka literackiego Nobla, Elfriede Jelinek w swojej ojczyźnie — Austrii, uchodzi za pisarkę kontrowersyjną. Wysuwano wobec niej zarzuty uprawiania „literackiej pornografii” w powieściach, uznawana jest też za wojującą feministkę.

Urodziła się 20 października 1946 roku w małym miasteczku Muerzzuschlag w austriackiej Styrii. Jej ojciec o korzeniach czesko-żydowskich był chemikiem, matka

noblistki pochodziła z bogatej rodziny wiedeńskich mieszczan. Elfriede wychowywała się i chodziła do szkoły właśnie w Wiedniu. Od dzieciństwa uczyła się gry na pianinie i organach, potem wstąpiła do słynnego wiedeńskiego konserwatorium. Równolegle studiowała historię sztuki na wiedeńskim uniwersytecie.

Elfriede Jelinek od wczesnej młodości pisała wiersze. Zadebiutowała w 1967. Na studiach zaangażowała się w ruch

lewicujących studentów. W 1970 roku ukazała się jej satyryczna powieść pt. „Wir sind lockvoegel baby!”. Jej następna powieść „Michael. Ein Jugendbuch fuer die Infantilgesellschaft” z 1972 roku została już dostrzeżona przez krytyków, a zastosowany przez pisarkę język określano jako prawdziwą lingwistyczną rewolucję w literaturze austriackiej.

Jelinek spędziła kilka lat w Berlinie i Rzymie. W latach 70. wyszła za mąż za Gottfrieda Hu-

engsberga. W 1975 roku wydała kolejną powieść „Die Liebhaberinnen”, potem „Die Ausgesperrten” (1980), a tłumaczona w Polsce „Pianistka” oparta na wątkach autobiograficznych powieść, która przyniosła jej międzynarodowe uznanie, ukazała się w 1983 roku.

W Austrii Jelinek uchodzi za pisarkę mocno kontrowersyjną. Po publikacji „Pianistki” podniosły się głosy, że uprawia „pisarską pornografię”. Po wyda-

niu powieści „In Lust” (1989), a potem „Gier. Ein Unterhaltungssroman” (2000), Jelinek doklejoną etykietkę wojującej feministki.

Twórczość Jelinek czasem trudno zaklasyfikować — elementy prozy, poezji i dramatu płynnie się w nich przenikają. W nocy biograficznej Szwedzka Akademia podkreśla m.in., że jej teksty „poruszają się między prozą a poezją, zaklęciem i hymnem, zawierają sceny teatralne i sekwencje filmowe”.

Hold od Łukaszenki

„Dzierżynowo”

Z udziałem prezydenta Białorusi wczoraj otwarto i został odbudowany dom rodzinny Feliksa Dzierżyńskiego (1877-1926), syna polskiego szlachcica, który w państwie sowieckim stworzył bolszewicki aparat przemocy i mu szefował.

Siedziba rodowa Dzierżyńskich została zamieniona w muzeum, a cały kompleks „Dzierżynowo” uzyskał status historyczno-kulturalnego zabytku Białorusi.

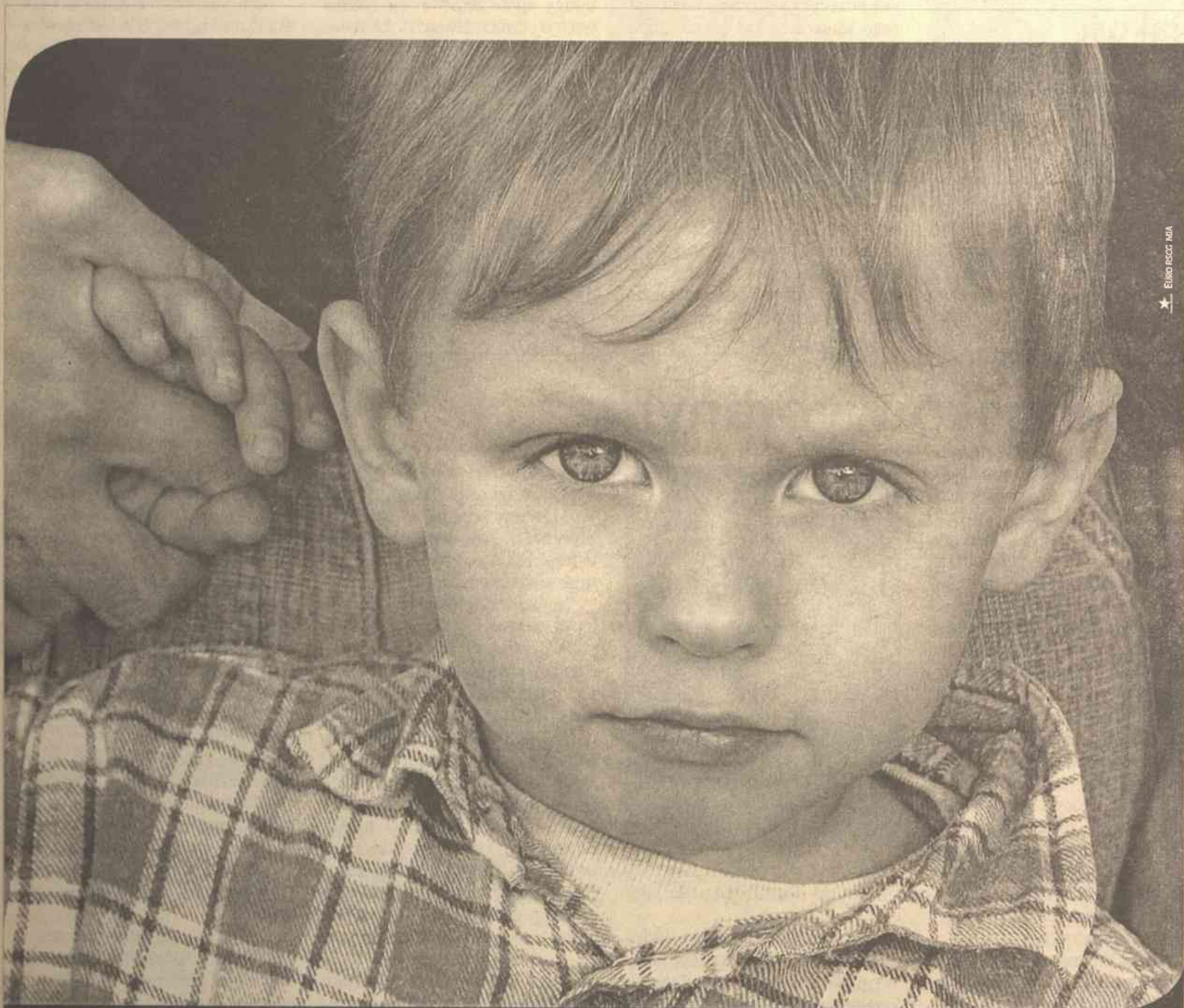
Dom Dzierżyńskiego spłonął w 1942 roku w trakcie wojennej zawieruchy. Występując na uroczystości prezydent Aleksandr Łukaszenka podkreślił, że „naród białoruski zasługuje na przeszłość pokoleń zawsze traktował z szacunkiem” i na początku lat 90. nie pozwolił „demagogom” wykreślić z historii radzieckiej przeszłości.

Łukaszenka zwrócił uwagę, że na Białorusi nie zmieniało nazw ulic i nie niszczone pomników. Dlatego w samym centrum Mińska stoi nadal popiersie Dzierżyńskiego, jedna ze stołecznych ulic nosi jego imię, jest też miasto Dzierżyńsk.

Prezydent Białorusi powiedział, że „obecnie działalność Feliksa Dzierżyńskiego oceniana jest niejednoznacznie zarówno przez historyków jak i obywateli. „Jednak nawet ci, którzy skłonni są przedstawiać epokę radziecką w czarnych barwach zauważają wielką rolę tego człowieka w stworzeniu nowego państwa, odbudowie po wojnie domowej kolei, walce z bezrobociem i formowaniu jednej z najmocniejszych służb specjalnych XX wieku”.

W Dzierżyńowie odbyła się też w czwartek 17 sesja Rady Kierowników Organów Bezpieczeństwa i Służb Specjalnych Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP). Łukaszenka stwierdził na spotkaniu, że jednym z najważniejszych kierunków pracy służb specjalnych WNP jest walka z terroryzmem. Prezydent podziękował kierownikom służb specjalnych WNP za pomoc w odbudowie domu rodzinnego Feliksa Dzierżyńskiego.

Stronę na podstawie PAP
przygotował
Robert Mickiewicz

* EURO RSCG M&A

Zapewnimy Waszą przyszłość

A. Brazauskas ir A. Paulauskas koalicija
UŽ DARBĄ LIETUVAI!

6
Lista nr

Zatrzymano nowych podejrzanych

Jednak Cyganie

Stołeczna policja poinformowała, że zatrzymani pod zarzutem podpalenia posterunku policji w cygańskim taborze dwaj narkomani nie są związani z tym przestępstwem.

Wczoraj rano z powodu podpalenia przesłuchano dwie nowe osoby – 39-letniego mężczyznę i 50-letnią kobietę. Oboje cygańskiej narodowości, mieszkają w taborze. Funkcjonariusze wyjaśnili, że ujęci krótko po podpaleniu dwaj narkomani z tym przestępstwem nie mają żadnego związku. 28-letniego M. D. wypuszczono z aresztu, a 23-letni D. N. pozostał w areszcie jako osoba ukrywająca się przed śledztwem. Na dodatek podczas rajdu w taborze zatrzymano jeszcze 10 osób podejrzanych o różne przestępstwa. W środę 46 funkcjonariuszy i 14 żołnierzy pułku służby wewnętrznej przeszukali wspólnotę Cygan. Zatrzymano 3 osoby używające narkotyków, którym spisano protokoły w trybie administracyjnym. 2 osoby zatrzymano za nielegalne posia-

danie narkotyków, 1 – za drobne chuligaństwo, ujęto też jedną osobę podejrzaną o rozpowszechnianie środków odurzających oraz 4 – podejrzane o możliwe posiadanie i handel kradzionymi rzeczami. „Przy okazji” wykryto 15 przypadków wykroczeń drogowych, 4 pijanych kierowców i dwóch bez prawa jazdy.

Jak już pisaliśmy, główny komisarz policji wileńskiej Erikas Kaliačius określił podpalenie niedawno założonego posterunku policji w taborze jako akt terrorystyczny. Posterunek urządzono w poniedziałek pomimo protestów tłumnie zebranych Cygan. Całe to przedsięwzięcie kosztowało stołeczny samorząd 67 500 litów. Straty na skutek pożaru oblicza się na 50 000 litów, posterunek nie był ubezpieczony. Już w ciągu kilku dni pracy posterunku funkcjonariusze zauważyli, jak wielki jest napływ do taboru narkomanów i dealerów. Po urządzeniu posterunku ceny na tzw „szyrkę” nie wyrosły, jedna doza mieszanki

Już w czasie ustawiania domku dla posterunku policji, Romowie odgrążali się, że go podpalą, co i po niespełna dwóch dobach zrobili

Fot. Marian Paluszkiwicz

maku z acetonem kosztuje wciąż 10 litów. Posterunek został podpalony w środę, około godz. 4.30. Pożar zgaszono w ciągu 30 minut, ale wewnątrz zostało zniszczone. Ustalono, że do środka wrzucono

pojemnik z płynem łatwopalnym, który też rozlano dookoła posterunku. Policjantów akurat w tym czasie nie było: wyszli oni, aby wyjaśnić powstały lub zainscenizowany incydent w taborze.

Dodatkowe godziny pracy – „dodatkowi” naruszyciele

„Bezpieczne miasto”

Funkcjonariusze wileńskiego Głównego Komisariatu Policji we wrześniu dodatkowo przepracowali 4 676 godzin, patrolując w najbardziej niebezpiecznych pod względem kryminalnym miejscach.

Podobne działania podejmowane są w ramach wspólnego z

samorządem programu „Bezpieczne miasto”, celem którego jest umocnienie porządku publicznego i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom stolicy. W czasie patrolowania zatrzymano 5 osób podejrzanych o rabunki, 2 – za naruszenia porządku publicznego i 20 osób za inną działalność

przestępczą. Za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych lub pojawienie się w stanie nietrzeźwym ukarano 302 osoby. 6 wileńian ukarano za naruszenia przepisów dotyczących posiadania zwierząt, 26 – za naruszenia przepisów czystości i porządku w mieście. Za drobne chuligaństwo ukarano 51

osób, za prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwym lub odurzenia narkotykami lub lekami – 6 osób, za nieodpowiednie parkowanie aut – 5 osób. Za inne wykroczenia drogowe kary otrzymało 7 osób, za inne wykroczenia administracyjne – 47. Do placówek policyjnych dostarczono 512 mieszkańców stolicy.

Pismo Honorowe – dla wdowy prokuratora

Za wybitną działalność

Antanas Klimavičius, prokurator generalny, w środę wręczył wdowie zamordowanego prokuratora z Poniewieża Gintautasa Sereiki Pismo Honorowe Międzynarodowego Stowarzyszenia Prokuratorów.

Tym certyfikatem stowarzyszenie wyróżniło działalność Sereiki jako wyjątkową. Obecnie podobne dokumenty wręczono tylko dla trzech państw. Pismo przywiózł z Seulu, gdzie się odbywało coroczne spotkanie członków tej międzynarodowej organizacji, delegowany przez Prokuraturę Generalną prokurator Kęstutis Vagneris. Pamięć Sereiki, zamordowanego z powodu swej zawodowej działalności, uczcił główny prokurator Departamentu Badań Korupcji

i Zorganizowanej Przestępczości Prokuratury Generalnej Algimantas Kliunka, inni prokuratorzy, z którymi współpracował Sereika. Funkcjonariusz został zastrzelony w pobliżu swego domu w Poniewieżu 25 stycznia 1999 r. z powodu szczególnej aktywności w prowadzeniu śledztwa w sprawach karnych grup przestępczych. Ustalono, że ambitnego prokuratora zabił mieszkaniec Kupiszek Arūnas Varnas, który w lipcu ubiegłego roku został skazany za to przestępstwo na 11 lat więzienia. Polecenie zamordowania Sereiki wydał Valdas Blinkevičius, któremu funkcjonariusz „bardzo przeszkadzał”. W 2002 r. 37-letni zleceniodawca popełnił samobójstwo w celi więzienia-izolatora na Łukiszczach.

Śąsiedzi ratowali płonący dom

Nie obyło się bez ofiar

Mieszkańcy wsi Deduliškiai w rejonie trockim w środę własnymi siłami gasili palący się dom, jednak życia znajdującemu się wewnątrz mężczyźnie nie zdążyli uratować.

Zanim przyjechali strażacy, sąsiedzi wynieśli na podwórze I. M. (1973 r. ur.), który już nie

żył. Ogień zniszczył dach domu, uszkodził wnętrze, meble i przepierzenia. Zniszczeniu uległa także ściana stojąca obok budynku gospodarczego i spłonęła leżąca obok tona słomy. Przyczyną pożaru i straty ustala się.

Ogółem w tym roku na Litwie zanotowano 12 860 pożarów, w których zginęły 163 osoby.

Europa Zachodnia zaczyna tolerować Litwinów

Mniej deportowanych

Od czasu, kiedy Litwa stała się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej, liczba jej obywateli zwracanych z Europy Zachodniej zmniejszyła się prawie pięciokrotnie.

Według danych Służby Ochrony Granicy Państwowej (SOGP) najbardziej rekordowo zmniejszyła się liczba Litwinów, wysyłanych z Wielkiej Brytanii, chociaż właśnie z tego państwa najwięcej zwracano naszych obywateli lub w ogóle tam nie wpuszczano. Obecnie zaś, od 1 maja do 30 września, Wielka Brytania „odesłała” na Litwę tylko 8 Litwinów. Tymczasem w 2003 r., w ciągu takiego samego okresu, brytyjskie służby migracyjne deportowały lub

nie wpuściły do kraju 776 obywateli Litwy: 368 – za nielegalny pobyt, 164 – za pracę „na czarno”, 219 osobom nie pozwolono wjechać. W 2002 r. liczba niepożądanych Litwinów stanowiła 791.

Litewskie persony non grata z Europy Zachodniej najczęściej są zwracane przez przejście graniczne na Wileńskim Lotnisku: w maju-wrześniu br. takim sposobem przybyło 295 „odesłanych” Litwinów. W roku ubiegłym, za ten sam okres – 1 671, w 2002 r. – 1 066.

„Odsyłają” nam naszych obywateli również państwa sąsiednie: w ciągu 5 miesięcy br. z Białorusi zwrócono – 38 osób, z Łotwy – 40.

W rejonie kowieńskim zaginął 11-latek

Osamotniony Orestas

Policja rejonu kowieńskiego poszukuje 11-letniego Orestasa Bacevičiusa, który 4 października br. wyszedł z domu i wczoraj przed południem jeszcze nie wrócił.

Rysopis zaginionego: wzrost około 140 cm, krępa budowa

ciała, włosy jasne, oczy niebieskie. Chłopiec był ubrany w szary dres i szare sportowe buty. Miał ze sobą woreczek z książkami. Oficjalnymi opiekunami Orestasa są dziadkowie. Jego matka wyjechała pracować za granicę, a ojciec pracuje w służbie ochroniarskiej „Jungtis”.

Stronę na podstawie doniesień BNS przygotowała Irena Smilginis

Kronika kryminalna

Zastrzelił się przestępca

W Poniewieżu, w mieszkaniu swego krewnego z nielegalnie posiadanej broni zastrzelił się członek działającej kiedyś w Wilnie „brygady wileńskiej” Žilvinas Batūra. 28-letni mężczyzna popełnił samobójstwo w środę wieczorem, w mieszkaniu przy ulicy Aukštaičių. Ciało Batūry, który strzelił sobie w pierś znalazł gospodarz mieszkania. Obok ciała leżał przerobiony z gazowego na bojowy pistolet z tłumikiem. 28 stycznia 1999 r. mężczyzna został skazany na 9 lat pozbawienia wolności za zabójstwo, chuligaństwo i nielegalne posiadanie broni. Batūra w 1996 r. zastrzelił znanego w świecie przestępczym Česlovasa Machnačiausa, prawdopodobnie dlatego, że nie mógł się z nim domówić. Potem z tej samej broni zastrzelono jeszcze dwóch członków bandy. Gdy Batūrę sądzono, zatrzymano jego adwokat, która usiłowała przekupić oskarżyciela, by oskarżenie o zabójstwo zamienić na chuligaństwo.

„Zasłużył”
na europejskie sankcje

W Kownie zatrzymano mężczyznę podejrzanego o zamordowanie w Szwecji 56-letniej kobiety. Jak podaje szwedzka prasa, 37-letni Vidmantas Varkalis tego lata prawdopodobnie zabił szkolną psycholog i schował jej ciało. Na zatrzymanie Litwina wydano europejskie sankcje na areszt. Zobowiązują one do ekstradycji. Z prośbą o pomoc prawną do litewskich funkcjonariuszy już się zwrócili ich szwedzcy koledzy.

Czas na naukę

Przez okno w szkole średniej w rejonie janowskim złodzieje wynieśli z gabinetu fizyki komputer i monitor. Szkoła poniosła straty w wysokości 1 320 litów. Policja na razie nie ustaliła tożsamości przestępców.

Wydobywanie
przemysłownika z Niemna

Pogranicznicy z Pagegiai zatrzymali na Niemnie obywatela Rosji w kostiumie nurka i w płetwach. Przypuszcza się, iż przemycił rzeką z Rosji na Litwę ładunek papierosów. 28-letni mieszkaniec Sowietów stawił opór podczas zatrzymania – próbował jednego z funkcjonariuszy wciągnąć do wody, kiedy ten z kolei usiłował wciągnąć go do kutra. Agresora oślepieno reflektorami. Gdy stracił orientację, zaczął płynąć w kierunku litewskiego brzegu. Tam mimo wszystko nie stracił animuszu i funkcjonariusze byli zmuszeni przymocować go kajdankami do burty. Gdy zauważono, że zatrzymany miał ranę na czole, odwieziono go do szpitala. Ładunek przemycanych papierosów prawdopodobnie zdążyli zabrać współnicy.

Panom trudno się pogodzić z sukcesem żony

Niepisana ustawa

Dziś w wielu rodzinach tak się składa, że to kobieta zarabia więcej niż mężczyzna. A mężczyźni zamiast się cieszyć, że rodzinę stać na wakacje czy większe mieszkanie, zachowują się tak, jakby nieustannie mieli o to pretensje. Powodem jest tradycyjne przekonanie, że to mężczyzna powinien utrzymywać dom.

Każdy przypadek takiej sytuacji w rodzinie jest bardzo indywidualny i żaden psycholog nie mógłby dawać ogólnych rad na ten temat. My również nie będziemy. Wysłuchamy jedynie zdań naszych Czytelników i Czytelniczek oraz ich oceny takiej sytuacji.

Brygitta, 30 lat, menedżer:

— Gdy pobieraliśmy się, nic nie miało znaczenia, oprócz uczucia, które nas łączyło. Było nam ze sobą dobrze, chociaż bardzo często korzystaliśmy z pomocy finansowej rodziców. Jednak po kilku latach tak się ułożyło, że to ja zaczęłam awansować i coraz lepiej zarabiać. On został na tej samej posadzie i przy tym samym wynagrodzeniu. Być może zróżnicowanie naszych wypłat spowodowało to, że ja rozpoczęłam pracę w sektorze prywatnym, a on został na pracy państwowej, bardziej pewnej, jednak nisko opłacalnej. Dziś to dzięki mnie możemy pozwolić na lepsze ciuchy, wakacje za granicą, utrzymanie mieszkania i dobre jedzenie. Natomiast mąż oprócz frustracji, którą odczuwa, tak naprawdę nic nie robi. Kiedyś myślałam, że jego ambicje zmuszą go do rezygnacji z dzisiejszej pracy, ponieważ jak każdy mężczyzna musiałby chcieć zarabiać więcej, jednak mam jedynie rozdrażnionego, wybuchającego z byle powodu mężczyznę, z którym nie wiem jak długo wytrzymam — szczerze wyznała nasza rozmówczyni.

Taka jest tradycja

Witold, 41 lat, kierownik działu w firmie budowlanej

Prawdziwy mężczyzna powinien zarabiać więcej niż kobieta. To jest tradycja, przekonanie, może nawet niepisana ustawa. Przystałbym sobie szanować, gdyby moja kobieta zarabiała więcej. Bo jakże inaczej. Jeżeli ona zarabia

Najważniejsze jest pielęgnowanie uczucia. I tu bardzo dużo zależy od kobiety
Fot. archiwum

więcej, więc i pracuje więcej. Popieram związki partnerskie i dlatego myślę, że uczciwie by było, aby to mężczyzna wyręczał kobietę we wszystkich domowych obowiązkach. Ale mężczyzna w kuchni, przy zmywaniu naczyń dobry jest tylko na Dzień Kobiet czy urodziny małżonki. Po pewnym czasie kobieta będzie również inaczej oceniała swego partnera i nie dziwię się, że dobrze zarabiające, niezależne i zaradne kobiety są samotne. Jestem tradycjonalistą w tej sprawie.

Najważniejsze jest uczucie

Janina, 56 lat, nauczycielka

Najważniejsze jest pielęgnowanie uczucia. Niech oboje przypomną sobie czasy, gdy nic nie mieli, a jednak się kochali. Łatwiej zbliżą się do siebie, gdy wrócą do

zwyczajów z tamtego okresu. Jestem przekonana, że bardzo dużo zależy od kobiety. Jeżeli z powodu większego wynagrodzenia zachowuje się inaczej, poniżej, czy w jakiś inny sposób daje do zrozumienia mężowi, kto tu jest panem, a kto sługą, to po kilku latach zostanie sama. Mężczyznę trzeba umieć dowartościować, pochwalić za każdą pracę. Przecież gdyby go nie było, miałaby ta dobrze zarabiająca kobieta dużo więcej problemów. I nie trzeba przesadzać z tymi tradycjami, przecież rosną dzieci, które uczą się pewnym wzorców zachowania, a w końcu żyjemy w szybko zmieniających się czasach, być może po kilku latach czy miesiącach sytuacja może się zmienić i to ona będzie z kompleksioną z powodu niskiej pensji.

Wysłuchała Alina Sobolewska

Porady dobrej gospodyni

Sosy do ryb

Nawet niezbyt atrakcyjna ryba podana z dobrym sosem staje się wykwintnym daniem, godnym bardzo uroczystych okazji.

Gribiche

Szklanka gęstego majonezu, 3-4 korniszony, łyżka kaparów, jajo ugotowane na twardo, po łyżeczce świeżej pietruszki, estragonu i koperku, łyżeczka soku z cytryny, po szczypcie cukru i białego pieprzu.

Kapary, korniszony i białka jaja posiekać, połączyć z posiekаныmi ziołami, dodać do majonezu utartego z żółtkiem i przyprawionego solą, pieprzem, cukrem i sokiem z cytryny, starannie wymieszać i lekko schłodzić. Podawać do ryb na zimno i gorąco.

Słodko-kwaśny

Po ćwierć szklanki cukru i czerwonego octu winnego, 1/3 szklanki wody, 1-2 łyżki sosu sojowego, pus-

ka całych pomidorów (250 g), cebula, list laurowy, łyżka mąki kukurydzianej lub niepełna mąka ziemniaczana.

W rondelku zagotować wodę z cukrem, octem i sosem sojowym. Dodać odcedzone i pokrojone w kostkę pomidory, posiekaną cebulę, liść laurowy i gotować 5 minut. Mąkę rozprowadzić dwiema łyżkami zimnej wody i, mieszając, wlać do rondelka, zagotować. Podgrzewać, mieszając, aż sos zgęstnieje i stanie się półprzezroczysty (ok. 2 min). Podawać do ryb na gorąco.

Porady dobrej gospodyni

Przetwory z owoców

W chłodne wieczory będą jak znalazł — pyszne, pachnące latem i przesycone słońcem. Spróbujmy je przyrządzić własnoręcznie. To proste!

Konfitury z moreli

Składniki: 1 kg moreli, 1 kg cukru

Morele opłukać, przekroić na pół. Usunąć z nich pestki. Skropić owoce sokiem z cytryny i odstawić na 15 minut. Następnie wrzucić na 3 minuty do wrzątku. Osączyć, obrać. Cukier zalać szklanką wody. Gotować (ciągle mieszając), aż powstanie syrop. Wrzucić owoce. Kiedy zaczną się gotować, zmniejszyć ogień. Dusić morele jeszcze 15 minut, ale już nie mieszać, a jedynie — aby owoce nie przywarły do garnka — od czasu do czasu potrząsać naczynek. Przełożyć owoce łyżką cedzakową do słoików. Syrop gotować

dalej, aż zgęstnieje. Gdy kropla syropu spuszczone na talerzyk nie będzie już z niego spływać, zalać owoce. Zamknąć, pasteryzować na sucho, szczelnie przykrywając kocem.

Faszerowane gruszki w zalewie

Składniki: 750 g gruszek, 250 g slipek, 500 g cukru, po szklance spirytusu i czerwonego półslodkiego wina, sok z cytryny.

Gruszki i sliwki opłukać. Przekroić. Ze slipek usunąć pestki. Gruszki obrać, wykroić gniazda nasienne. Nadziać połówkami slipek. Skropić sokiem z cytryny. Z cukru i 3/4 szklanki wody ugotować syrop. Do gorącego włożyć gruszki. Gotować ok. 15 minut. Przełożyć owoce do słoików. Syrop dalej gotować, aż zgęstnieje. Wystudzić. Połączyć z alkoholem. Zalać owoce. Zakręcić słoiki.

Zdrowie kobiety

Nie trać równowagi

Co mają wspólnego osteoporoza i problemy z koncentracją? Albo bóle mięśni, niska odporność organizmu i depresja? Wspólna jest przyczyna tych dolegliwości — zaburzenie równowagi kwasowo-zasadowej organizmu.

Mówiąc inaczej, źródłem kłopotów jest zmiana odczynu krwi. U zdrowego człowieka jest on zasadowy. Pod wpływem różnych czynników np. niektórych pokarmów czy przeżywanego stresu, odczyn ten może stać się kwaśny. Niewielkie zmiany organizm likwi-

duje sam, korzystając z otrzymanych wraz z pożywieniem składników mineralnych o działaniu zasadowym.

Aby przywrócić równowagę kwasowo-zasadową organizmu należy: odpowiednio się odżywiać, stosując lekką dietę bogatą w warzywa, owoce, mleko i jego przetwory. Prowadzić umiarkowanie aktywny tryb życia, dużo przebywać na świeżym powietrzu. W razie potrzeby stosować preparaty dostarczające organizmowi składników mineralnych o działaniu zasadowym.

Zakupy

Pralki w wersji mini

Stworzono je z myślą o naszych nieustawnych, małych łazienkach. Są węższe lub płytsze od typowych, ale często mieści się w nich tyle samo prania. Wiele modeli ma dodatkowe zalety — pobierają mniej wody i energii.

W sklepie jest coraz więcej takich idealnych pralek. Przed zakupem zdecydujemy, czy wolimy model otwierany od frontu, czy od góry. Zwróćmy uwagę na średnicę otworu bębna (powinna ona wynosić ok. 30 cm) i — w przypadku pralek ładowanych od frontu — na kąt, pod jakim otwierają się

drzwiczki. Wkładanie i wyjmowanie prania jest najłatwiejsze wtedy, gdy kąt ten wynosi 180 stopni. Rozważmy też, jakie programy będziemy wykorzystywać, sprawdzimy klasę energetyczną urządzenia i klasę efektywności prania, które producenci oznaczają literami od A do G. Dwie litery A świadczą o tym, że pralka bardzo dobrze pierze i pobiera mało prądu. Przyzwolite są również modele oznaczone literami B i C. Nie polecamy natomiast urządzeń oznaczonych symbolami od D do G. Znaki: A+, A++ przyznawane są urządzeniom najwyższej klasy.

Psychologia na wesoło

Jakie zwierzę przypominasz?

Psychologowie odkryli, że podczas zakupów zachowujemy się podobnie jak... dzikie zwierzęta.

Zebra lubi kupować w dużym gronie, potrafi poświęcać tej ulubionej rozrywce całe godziny. Nie liczy się z czasem. Gepard zakupy robi solo, w błyskawicznym tempie. Sklepy go męczą. Słoń to istota dobrze zorganizowana i inteligentna: zabiera listę, wyszukuje towar metodycznie i pedantycznie. Guziec specjalizuje się w tropieniu

promocji. Większość czasu spędza „ryjąc wokół kosza z okazjami”. Nie wyjdzie, póki nie upoluje czegoś, czego nie mają inni! Lew woli kupować w grupie, ale nigdy nie spędza w sklepie wielu godzin. Wykorzystuje zaskoczenie i siłę, by zdmuchnąć innym atrakcyjny towar sprzed nosa. Pawian w sklepach ulega chwilowemu zachciankom. Zakupa robi szybko, impetownie. W domu dziwi się, jakie licho go podkuśilo, by kupić coś niepotrzebnego...

Subkultury młodzieżowe

Trawka, kołtuny i rytm na kongach

Jeśli może się zdarzyć, że pod grubym płaszczkiem ideologii subkulturowej kryje się dawno zapomniane i zaniedbane sedno muzyczne... na pewno nie jest to reggae. Rytmiczna, ale i melodyjna muzyka rodem z Jamajki jest podstawą swego alternatywnego ruchu kulturowego. Ruchu spokojnego, wyluzowanego, który nie próbuje nic udowodniać ani o nic walczyć (przynajmniej w naszych szerokościach geograficznych). Bo, jak się podpali tradycyjnego skręta marihuany, cały świat wydaje się ładny i śmieszny.

Oczywiście, w rzeczywistości nic nie jest tak proste ani prymitywne. Reggae opiera swą filozofię na religii Rastafarian, a rodzaj muzyki na zlepku lokalnych gatunków muzyki z Wysp Karaibskich. Ale po kolei.

Bob zburzył granice

Reggae powstało w latach 60. XX wieku na Jamajce. Ale korzeni można doszukać się już w plemionach afrykańskich. Rytm wybija się na kongach (bębnach), dlatego reggae nie jest uważana za skomplikowaną muzykę. Rytm jest prosty, wręcz monotony. Jednak to właśnie sprawia, że jest ona jedyna w swoim rodzaju. Poza tym większość wykonawców, którzy „oswoili” reggae, potrafią, za pomocą innych instrumentów muzycznych i tego właśnie jednostajnego rytmu stworzyć prawdziwe ciekawostki. Na stronie „Na luzie” pisaliśmy już kiedyś o ukraińskiej grupie „5'nizy”, która hymn byłego Związku Radzieckiego przerobiła na modłę reggae. I nie wiadomo, profanacja

Bob Marley sprawił, że reggae przestało być muzyką wyłącznie „czarnych”
Fot. archiwum

to, propaganda, czy tylko dobra zabawa. A wracając do źródeł...

W latach 60. muzyki tej słuchał bardzo wąski krąg ludzi. Jednak pojawił się legendarny dzisiaj Bob Marley — najsłynniejszy wykonawca reggae, i pokazał tę muzykę całemu światu. On również pozabawił reggae granic kulturowych i etnicznych. Do tamtej pory muzyka ta najczęściej mówiła o problemach „czarnych”. Bob Marley sprawił, żeby stała się przeznaczona zarówno dla „czarnych” jak i „białych”.

Na Litwie w podziemiu

Gdy o stylu reggae wiedzieli coraz więcej osób, zaczęły stopniowo pojawiać się różne jej odmiany. Możemy więc wyróżnić: roots, rock steady, muffin, dub i ska.

Każdy z nich w jakiś sposób się od siebie różni. Odmiana roots jest to muzyka korzeni. Taka, jaką grano na samym początku w afrykań-

skich plemionach. Rock steady jest to reggae lekkie, taneczne — podobnie jak muffin, jednak muffin jest odmianą melodyjną, płynną. Dub — rodzaj, przy którym najczęściej wykorzystywane są instrumenty elektroniczne i komputery. Muzyka jest wręcz hipnotyzująca. Styl ten został rozwinięty w latach 70. przez króla dub-u — Lee „Skratch” Perry. To właśnie dzięki niemu świat ujrzał ska. Ska jest to skoczna, szybka muzyka. Używa się w niej wielu instrumentów dętych.

Czy reggae na Litwie jest popularne? Na pewno nie modne, ale wśród garstki wielbicieli (no, może z tysiączek osób by się zebrało...) wiernie kultywowane. Zważywszy na ogólnie beznadziejną sytuację czegośkolwiek na scenie litewskiej, co by nie było debilną pseudomuzyką grupy „B'avarija”, także reggae trzyma się nieźle. Co prawda, raczej brak wykonawców, którzy grają tę muzykę w „czystej formie”. Ale reggae to właśnie jest pewne pozytywne pomieszanie stylów.

„Jestem fanem reggae, mam wszystkie nagrania Boba Marley'a, ostatnio słucham „5'nizy”. Z litewskich grup elementy reggae, ska w swojej muzyce mają „podziemne” zespoły, np. „Frekenbok” czy „dr. GREEN”. Chodzę prawie na wszystkie koncerty, nawet jeżdżę na nie do innych miast” — opowiada Martynas. Przyznaje, że nieraz podczas koncertu zapali „zioło”, czyli marihuanę. Trawka jest nieodłączną częścią reggae, czego wytłumaczenie znajduje się w religii rastafarian.

Dzia pali gandzię

Rastafarianie głoszą równość

wszystkich ludzi. Ich zdaniem powinny zostać zniesione wszelkie różnice klasowe i rasowe, protestując przeciwko wszelkim formom zniewolenia człowieka. Twierdzą, że człowiek powinien być wolny i niezależny. Pragną, aby ludzie żyli w poczuciu braterskiej wspólnoty. Religia rastafarian zabrania spożywania narkotyków, picia alkoholu, spożywania mięsa i drobiu. Uwaga, do narkotyków nie zalicza się marihuanę! To bowiem zioło mądrości, które palić nakazał im bóg Jah (czyt. Dzia). Podobno też taką właśnie roślinkę znaleziono na grobie króla Salomona. Po wy-

paleniu skręta człowiek staje się mądrzejszy i łatwiej wyraża uczucia. Palenie zioła było obrzędem rastafariańskim, a wraz z muzyką reggae przeniknęło na nasz kontynent, do mas.

Zwolennicy reggae w stroju preferują trzy najważniejsze kolory — czerwony, żółty i zielony. To barwy flagi narodowej Etiopii — wśród rastafarian — kolebki kultury i cywilizacji na Ziemi. Rastamani noszą wielkie czapki w tych kolorach, a także dready — zwalowane, sznurkowate długie włosy, których się nie rozczesuje.

Małgorzata Kozicz

Jest wiele różnych technik robienia dreadów. Podany niżej przykład jest chyba najbardziej estetyczny i dosyć prosty do wykonania.

Przygotowanie.

Najważniejszym elementem są na pewno same włosy. Muszą mieć mniej więcej 9 cm długości. Im dłuższe włosy tym prościej będzie je „uformować”. Przewidywany czas na wykonanie dreadów to 3-8 godz. Wykonanie dreadów to jednak jeszcze nie wszystko. Dready muszą się dobrze posklejać. Czas ich dojrzewania waha się w granicach od 2 do 3 tygodni. Mniej więcej przez tydzień warto myć włosy szarym mydłem (ułatwi to w dużym stopniu wykonanie. Dready dużo lepiej będą się kleić w początkowej fazie ich wykonywania).

Sprzęt: grzebień — najlepiej metalowy, i dosyć gęsty.

Wykonanie dreadów wygląda następująco:

1. Należy podzielić włosy na równe części i pospinać je gumkami.

2. Gdy mamy już je pospinane, każdą z części chwytamy i zaczynamy tapirować. Chwytając włosy za koniec, zaczesujemy je w przeciwną stronę — do głowy. Czynność tą powtarzamy, aż do uzyskania efektu zbitych włosów. Postępujemy tak z każdą z części. Należy to robić powoli i dokładnie

3. Zaraz po tapirowaniu, każdy kołtun należy chwycić między dłoń i skręcać. Na koniec kilka poprawek sztylką i prawie gotowe.

Teraz należy przeczekać, bowiem dready muszą dojrzeć. Okres ten wynosi od 3 do 6 mies. Należy codziennie, rano i wieczorem dokręcać dready. Nie powinno się myć w tym czasie włosów.

Ach, i czego się nie robi dla (sub) kultury...

Szanowni mieszkańcy
Nowej Wilejki, Naujininkai,
Pavilnys!

Jak wiecie, od roku 1996 do 2000 Naujininkai i Nowa Wilejka nie miały własnego przedstawiciela w Sejmie.

Jesienią 2000 r., dzięki Waszemu zaufaniu, zostałem posłem na Sejm Republiki Litewskiej w Nowowilejskim Okręgu Jednomandatowym nr 10. W tym samym roku 2000 oraz w 2003 dwukrotnie byłem wybierany do Wileńskiej Rady Miejskiej. Dzięki temu mogłem dokładniej się zapoznać z życiem politycznym Litwy.

W okresie pracy w tych instytucjach kierowałem się Konstytucją i prawem Litwy, nakazami wyborców.

Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy się stawili na wybory w 2000 r. — niezależnie od tego, na kogo głosowali (bardzo dobrze, gdy człowiek ma własne zdanie).

Na przestrzeni całej pracy w każdy piątek (raz w Nowej Wilejce, a raz w Naujininkai) przyjmowałem mieszkańców, znałem ich problemy, które napotykali

w życiu codziennym. W ciągu tego okresu zwróciło się do mnie ponad 400 osób, dla większości potrafiłem dopomóc w ten lub inny sposób. Uważam to za jeden z głównych kierunków mojej pracy.

Jako poseł zawsze starałem się kierować zasadą — uchwalana ustawa nie powinna pogarszać istniejącej sytuacji. Sami osądźcie, czy mnie się to udało.

W ciągu całej kadencji różne skandale bulwersowały Sejm i nasz kraj. Wiele mówiło się o tym w mediach — i o niezbyt przejrzystych ustawach, i o łapówkach, i o opuszczonych posiedzeniach plenarnych. Dziś z całą pewnością mogę stwierdzić — w żadnej z tych afer nie uczestniczyłem i nie zamierzam uczestniczyć. Ponadto zawsze byłem i pozostaję przy zdaniu, że wszyscy, niezależnie od zajmowanego stanowiska, są równi wobec prawa. Dlatego też głosowałem za pociągnięciem do odpowiedzialności karnej podejrzanych o korupcję posłów. Niestety, partie, których członkowie uwikłani są w skandale (przede wszystkim socjaldemokraci i liberalni centry-

ści) przegłosowały przeciwko tej decyzji. A ponadto z budżetu wyasygnowały sobie 5 mln Lt. Tę decyzję można skomentować następująco — skoro nie można brać łapówek, to odbierzemy pieniądze dzieciom, emerytom, invalidom.

W ciągu 4 lat pracy w Sejmie doszedłem do wniosku, że na Litwie mamy mnóstwo partii politycznych, ale istnieje tylko jedna, nigdzie nie zarejestrowana — Partia Władzy. W przededniu wyborów z reguły powstają nowe par-

tie, koalicje, do których przystępują ludzie, którzy już byli nie w jednej organizacji, ale z tym samym wynikiem. Przypomnijmy kadencję lat 1992-1996: masowe bankructwa banków, spółek inwestycyjnych, skandal wokół koncernu „EBSW”; lata 1996-2000: sprzedaż „Telekomasu”, oddanie Amerykanom „Mažeikių naftą” i jeszcze z dopłatą; lata 2000-2004: skandale korupcyjne w Sejmie i w Samorządzie Wileńskim, bynajmniej nie przejrzysta prywatyzacja i zwrot ziemi. I jaki wynik? Żaden — nikt nie został ukarany, nikt nie ucierpiał z wyjątkiem prostych ludzi, którzy stracili swe oszczędności i zdrowie. Czyż nie jest to dowodem tego, że tzw. „partia władzy” rozproszona po różnych partiach postanowiła swoich nie ruszać!

10 października odbędą się kolejne wybory do Sejmu Litwy. Najważniejsza sprawa, którą chcę Wam zasugerować — przyjdzie na wybory — dokonajcie swego wyboru. Można dużo i pięknie obiecywać, można powiedzieć, że już jutro będziemy żyli jak w krajach rozwiniętych. Można. Ale moją zasadą jest nie obiecywanie,

tylko działanie. Dlatego też uważam, że lepiej jest oceniać człowieka na podstawie realnie wykonanej pracy. I jeśli uznacie, że dobrze wykonałem tę pracę, obiecuje i w przyszłości nie zawieść Waszego zaufania. Moje nazwisko na karcie do głosowania jest wpisane pod numerem pierwszym, ale jeśli postanowicie głosować na innego kandydata, opuśćcie moje nazwisko i głosujcie na niego. Chodzi o to, aby wybrany został człowiek, do którego zawsze można się zwrócić o pomoc. Szanowałem i zawsze uszanuję Wasz wybór.

Życzę Wam, Waszym rodzinom i bliskim szczęścia, pomyślności, zdrowia i spokojnego nieba nad głową.

Z wyrazami szacunku

Wasilij Fiodorow

poseł, kandydat w wyborach do Sejmu 2004 r. w Nowowilejskim Okręgu Wyborczym nr 10

Agitacja wyborcza.

Oplata ze specjalnego konta wyborczego kandydata na posła do Sejmu Republiki Litewskiej Wasilija Fiodorowa

(Zam. 440)

Drodzy mieszkańcy Litwy!

10 października cała Litwa będzie wybierała swój Sejm. Od tego, jakich kandydatów wybierze, będzie zależała nie tylko jakość pracy Sejmu, sformowany przez niego skład rządu i jego działalność, ale też zmiana Waszego życia.

Dokonując wyboru polityków władzy państwowej przede wszystkim należy uwzględnić ich uczciwość, kompetencję i odpowiedzialność. Dlatego też warto poważnie zastanowić się nad swym wyborem, w czyje ręce od-

dacie ster władzy i nasz los. Nie warto ryzykować ufając tylko pięknym słowom i obietnicom czy zachętom, ponieważ przeżyliśmy już niejedno rozczarowanie. Próbę władzy, podobnie jak pieniądze czy honoru, wytrzymują nie wszyscy. Dlatego też nie pomijajmy tych, którzy już wytrzymali taką próbę i nie potknęli się. A jednocześnie przyznajmy, że obok doświadczonych i godnych zaufania polityków, potrzebni są ludzie posiadający duże doświadczenie pracy zawodowej i społecznej, którzy potrafią prowadzić otwartą przed społeczeństwem politykę i zapewnić, aby decyzje nie były oderwane od ludzkich trosk i oczekiwań.

Zgromadziliśmy cieszących się zaufaniem ludzi niepartyjnych liderów różnych sektorów i ukształtowaliśmy koalicję Kazimierzy Prunskienė — liderów społeczeństwa. Oto jej pierwsza dziesiątka:

1. Prof. Kazimiera Danutė Prunskienė, posłanka;
2. Dr Kazys Bobelis, poseł;
3. Jonas Ramonas, przewodniczący Izby Rolnej;
4. Laima Mogenienė, członek Zarządu Zrzeszenia Przedsiębiorczości Drobnej i Średniej Re-

Zgromadziliśmy cieszących się zaufaniem ludzi niepartyjnych liderów różnych sektorów i ukształtowaliśmy koalicję Kazimierzy Prunskienė — liderów społeczeństwa
Fot. archiwum

gionu Kowieńskiego;

5. Bronis Ropė, mer Ignalińskiego Samorządu Rejonowego;

6. Dr Vytas Navickas, prezes Wileńskiej Izby Handlu, Przemysłu i Rzemiosła;

7. Bronius Markauskas, przewodniczący Litewskiego Stowarzyszenia Producentów Mleka;

8. Aldona Staponkienė, członek Rady Kłajpedzkiego Stowarzyszenia Przemysłowców;

9. Akademik prof. Algirdas Gaižutis, rektor Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego;

10. Dr Kazys Sivickis, przewodniczący Litewskiego Zrzeszenia Przedsiębiorstw Melioracyjnych.

Wielu kompetentnych i godnych zaufania, oddanych swej pracy ludzi znajdziecie też na kolejnych pozycjach naszej listy.

Zaufajcie naszej ekipie. Gło-

sujcie na koalicję Kazimierzy Prunskienė — liderów społeczeństwa, która pracuje i będzie pracowała dla Was, na listę nr 3.

Agitacja wyborcza.

Opłata ze specjalnego konta wyborczego partii politycznej Republiki Litewskiej — Związek Partii Chłopskiej i Nowej Demokracji.

(Zam. 430)

Rozmowa z kandydatem na posła na Sejm RL Vytenisem Povilasem Andriukaitisem

Oddzielić ziarno od plew

W swej kampanii wyborczej postawił Pan na bezpośrednie spotkania z wyborcami. Jakie wnioski wyciągnął Pan z tych spotkań?

Codziennie osobiście spotykam się i rozmawiam co najmniej z 200 mieszkańcami dzielnicy Žirmūnai. Chodzę po mieszkaniach, odbywam spotkania w podwórkach, przy domach towarowych. Co ciekawe, że podczas tych spotkań zauważyłem, że ludzie różnych narodowości skarżą się na te same problemy. I Polacy, i Litwini, i Rosjanie żyją w takich samych warunkach. Zwrot ziemi, zwrot wkładów rublowych, niskie emerytury, brak pieniędzy — to wszystko praktycznie w równiej mierze dotyczy zresztą nie tylko mieszkańców tej wileńskiej dzielnicy, ale i większości mieszkańców naszego kraju.

Obcując z wyborcami w trakcie kampanii wyborczej doszedłem do wniosku, że mimo usilnej kampanii w środkach masowego przekazu ludzie potrafią oddzielić ziarno od plew. Doskonale rozumieją, że ostatnie skandale są dziełem konkurujących ze sobą polityków. Ludzie dobrze wiedzą, kto co robił, robi i co potrafi zrobić w przyszłości.

Jest Pan lekarzem, kardiologiem. Jak ocenia Pan opiekę medyczną mieszkańców dzielnicy Žirmūnai?

Z tym jest poważny kłopot, szczególnie dla ludzi w starszym wieku. W Žirmūnai, niestety, nie ma przychodni lekarskiej, mieszkańcy tej dzielnicy obsługują przychodnię na Antokolu. Więc pacjenci, a jak wiadomo, najczęściej chorują osoby w starszym wieku, powinni dojeżdżać na Antokol. Z niektórych

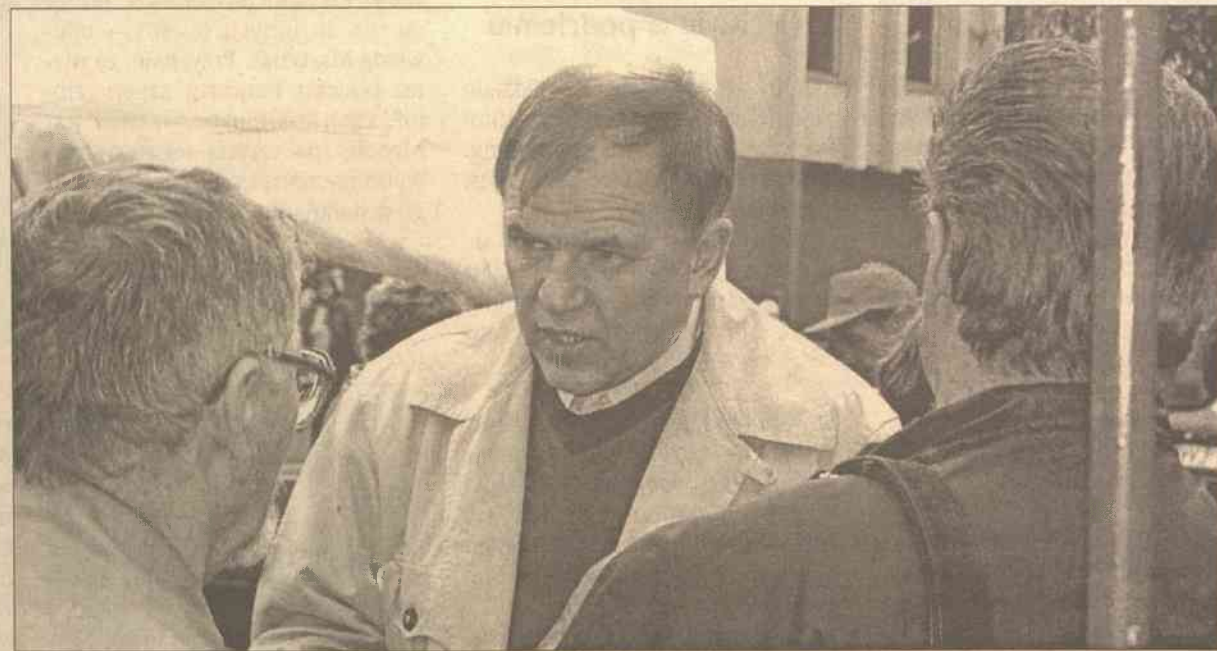
miejsz tej dzielnicy na Antokol trzeba dojeżdżać z przesiadkami. Na przejazd ludzie wydają znaczne pieniądze ze swych często bardzo skromnych budżetów rodzinnych.

Czy ma Pan pomysł na rozwiązanie tego problemu?

Tak. Oczywiście najprościej w trakcie kampanii wyborczej byłoby powiedzieć, że w Žirmūnai trzeba zbudować nową przychodnię. Jednak bądźmy realistami, na to są potrzebne duże pieniądze, których dzisiaj nie mamy. Ale uważam, że sytuacja nie jest beznadziejna. Nawet dysponując skromnymi środkami można ludziom pomóc. Wystarczy w różnych częściach dzielnicy otworzyć kilka gabinetów lekarzy praktyki ogólnej. Samorząd ma w Žirmūnai wystarczająco wolnych i pasujących na ten cel pomieszczeń. Dla miejskiego budżetu nie sprawiłoby również większego obciążenia wyasygnowanie pieniędzy na kilka dodatkowych etatów dla lekarzy i pielęgniarek. Zrealizowanie tego pomysłu naprawdę ułatwi życie dla wielu mieszkających tu ludzi.

Jak Pana zdaniem ludzie oceniają zmiany ostatnich lat? Czy mieszkańcy w pańskim okręgu wyborczym odczuli wzrost gospodarczy?

Ludzie rzeczywiście zauważają, że gospodarka Litwy w ciągu kilku ostatnich lat ruszyła z miejsca. Te zmiany mieszkańcy Žirmūnai widzą na własne oczy na co dzień. Choćaby zmiany, jakie zaszły w tak zwanym Miasteczku Północnym — nowe domy mieszkalne, centra handlowe, biurowce. Ludzie widzą, że gospodarka Litwy rzeczywiście nabiera rozpędu. Czego oni natomiast nie widzą? Wzrostu gospodarczego

Codziennie Vytenis Andriukaitis spotyka się z co najmniej 200 mieszkańcami dzielnicy Žirmūnai

Fot. archiwum

we własnych kieszeniach.

Jednak trzeba zaznaczyć, że w ciągu ostatnich trzech lat zauważalny jest wzrost pomocy socjalnej: dopłaty na dzieci, zwiększone emerytury, zmniejszają się podatki. Oczywiście, wszyscy chcemy, aby te procesy odbywały się jak najszybciej.

Czy Pana zdaniem w najbliższe lata są szanse na polepszenie się nie tylko wskaźników wzrostu gospodarczego, ale i na wzrost dobrobytu zdecydowanej większości mieszkańców naszego kraju?

Jak najbardziej. Świadczą o tym właśnie polepszające się z roku na rok wskaźniki wzrostu gospodarczego. W oparciu na to, co już udało się osiągnąć, mogę stwierdzić, że średnia emerytura będzie wynosiła 650 Lt, średnie wynagrodzenie wzrośnie

do 1 800 Lt, minimalne wynagrodzenie miesięczne wyniesie 800 Lt.

Ale przedstawiciele niektórych partii politycznych obiecują, że te wskaźniki, o ile oczywiście wybierzemy ich do parlamentu, jeszcze bardziej wzrosną. Co Pan na to?

Odpowiem na to, opierając się na swe ostatnie spotkania i rozmowy z mieszkańcami Žirmūnai. Ludzie nie bardzo wierzą obietnicom bez pokrycia i z dystansem patrzą na takich polityków.

Kogo w takim razie, Pana zdaniem, wyborcy chcą widzieć w przyszłym Sejmie?

Tych, których dobrze znają, tych, którzy sprawdzili się w realnej pracy. Za kilkanaście ostatnich lat na Litwie zbyt często zmienialiśmy władzę. Za 14 lat niepodległości mieliśmy 14 rządów. Jedynie obec-

ny rząd Algirdasa Brazauskasa zdołał utrzymać się na przeciągu trzech ostatnich lat, w wyniku czego sprawy na Litwie powoli ruszyły w dobrym kierunku. Co będzie, jeżeli 10 października wybierzemy do władzy tłum nowych ludzi? Będzie to samo, co na przeciągu ostatnich kilku kadencji, gdy w 141-osobowym Sejmie realnie pracowało kilkudziesięciu „starych” posłów, a reszta dopiero uczyła się rządzić i eksperymentowała. Ja bardzo wątpię w to, że dzisiaj nam wszystkim potrzebny jest kolejny taki eksperyment.

Robert Mickiewicz

Agitacja wyborcza.

Opłata ze specjalnego konta wyborczego kandydata na posła do Sejmu Republiki Litewskiej Vytenisa Povilasa Andriukaitisa.

(Zam. 457)

I mistrzostwa Litwy w kolarstwie górskim na wileńskim Belmoncie

Załapać się „na Pekin”

W niedzielę, 10 października tego roku, o godz. 11.00 na Belmoncie w Wilnie odbędzie się ostatni (czwarty) etap I mistrzostw Litwy w kolarstwie górskim. Po podsumowaniu wyników uzyskanych przez zawodników i zawodniczki z poprzednich trzech etapów zostaną wyłonieni mistrzowie Litwy w tej dziedzinie sportu w ośmiu kategoriach wiekowych.

Organizatorem mistrzostw, w których uczestniczy około 100 miłośników rowerowego sportu wyczynowego, jest społeczna organizacja Stowarzyszenie Imprez Sportowych, Rekreacyjnych i Turystycznych „Startas”, której założycielem i przewodniczącym jest Józef Szuszkiewicz, w przeszłości kolarz, obecnie wielki miłośnik i aktywny propagator kolarstwa górskiego. Zdaniem Szuszkiewicza, kolarstwo górskie staje się na świecie coraz bardziej popularne. Nieprzypadkowo wciągnięto tę dyscyplinę do grona olimpijskich. Jest ona niezwykle popularna w Polsce, Czechach, Estonii i krajach Europy Zachodniej.

— Litwa dopiero stawia pierwsze kroki w dziedzinie popularyzacji kolarstwa górskiego wśród młodzieży — powiedział Szuszkiewicz.

Jazda na rowerze jest uważana za jedną z najzdrowszych dyscyplin sportowych. Ze względu na ekologię i korzyści zdrowotne często są organizowane akcje (jak ta, z której pochodzi to zdjęcie, zorganizowana przez samorząd m. Wilna w ubiegłym roku), propagujące jazdę na jednośladzie. O to też chodzi Józefowi Szuszkiewiczowi, który stara się popularyzować kolarstwo górskie

Fot. ELTA

Dodał jednak, że postępy są już namacalne: w sklepach wileńskich w tym roku rowery do uprawiania kolarstwa górskiego zostały dosłownie wymiecione.

— Nasza organizacja stawia sobie za cel, aby jak najwięcej

młodzieży wciągnąć do uprawiania sportu w ogóle i kolarstwa górskiego w tej liczbie — podkreślił przewodniczący „Startasu”. — Być może ktoś z obecnie startujących błysnie klasą i talentem i zdąży jeszcze załapać się na igrzyska olim-

pijskie w Pekinie — rozmarzył się Szuszkiewicz.

Poinformował on „Kurier”, że zawodnicy na trasę wyruszą spod młyna belmonckiego równo o godz. 11.00 i zapraszał chętnych do obejrzenia tych niezwykle widowiskowych zawodów. I mistrzostwa Litwy w kolarstwie górskim tzw. mountain bike (MTB) rozgrywane są w ośmiu kategoriach wiekowych zarówno wśród młodszych jak i dorosłych, mężczyzn i kobiet.

Najmłodszą wiekową grupą są rowerzyści w kategorii wiekowej 10-12 lat, najstarszą — 46 i więcej lat. Najkrótsza trasa do pokonania jest długości 3 km, najdłuższa — 30 km. Ciekawostką mistrzostw jest to, że oprócz miejscowych biorą w nich udział także Rosjanie i Łotysze. Atrakcyjności mistrzostwom dodają tzw. zawody rodzin. W różnych kategoriach wiekowych mogą startować całe rodziny (najmniej dwóch jej członków). Dwa najlepsze wyniki uzyskane przez nich są punktowane i po kolejnych etapach sumowane.

Gwoli przypomnienia, poprzednie trzy etapy I mistrzostw kraju zostały przeprowadzone w Kolonii Wileńskiej, na Belmoncie oraz w Parku Europy.

Z. Ż.

Startują koszykarskie mistrzostwa Litwy ligi A

Finały w maju

14 drużyn będzie toczyło spór o tytuł mistrza kraju w koszykówce mężczyzn ligi A (LKAL) w sezonie 2004-2005. Mistrzostwa rozgrywane są już po raz jedenasty. Dzisiaj wieczorem rozegranych zostanie pierwszych siedem spotkań. W drugiej połowie kwietnia rozpocznie się turniej eliminacyjny, który wyłoni finałową czwórkę, a w maju odbędą się finały ligi.

Jak poinformował Aleksas Makulavičius, sekretarz generalny LKAL, w pierwszej rundzie odbędą się cztery kolejki i drużyny ze sobą spotkają się czterokrotnie — dwa razy u siebie i dwa na wyjeździe. Na drugą połowę kwietnia 2005 roku jest zaplanowany turniej eliminacyjny, podczas którego wyłoni się finałową czwórkę, a na po-

czątku maja odbędą się spotkania finałowe.

Wpisowe do udziału w rozgrywkach wynoszą 7 tys. litów od drużyny, a cały budżet ligi — jak twierdził Makulavičius — będzie oscylował w granicach 200 tys. litów. Mecze rozgrywek LKAL ma obsługiwać 21 sędziów i 16 komisarzy technicznych. W lidze wystąpi trzech legionistów: Nigeryjczyk Lawal Waheed Adewole („Punktukas-Jarimpeksas”), Gruzin Tato Waszakidze („Pieno žvaigždės”) i Amerykanin Jamel Bradley („Šilutė”).

Na parkiet obok młodych koszykarzy wybiegną dobrze znani fanom koszykówki weterani — 40-letni Romanas Brazdauskis, były koszykarz kowieńskiego „Žalgirisu” i 34-letni Darius Sirtautas.

Opr. Z. Ż.

Włodarczyk w trójce najlepszych bokserów świecie

Awans "Diablo"

Mistrz świata WBF i młodzieżowy mistrz świata WBC Krzysztof „Diablo” Włodarczyk (Hammer KnockOut Promotions) awansował z czwartego na trzecie miejsce w najnowszym rankingu kategorii junior ciężkiej bokserkiej organizacji WBC. Prowadzi Amerykanin O’Neil Bell.

Lista światowa została ogłoszona wczoraj na kongresie WBC w stolicy Tajlandii — Bangkoku, na którym przebywa menedżer Włodarczyka Andrzej Wasilewski.

World Boxing Council (WBC) — Rada Światowego Boks, jest najważniejszą i najbardziej prestiżową

federacją bokserką na świecie. Mistrzem świata WBC w wadze junior ciężkiej jest Wayne Braithwaite z Gujany. Pierwszą pozycję w rankingu zajmuje Włoch Vincenzo Cantatore. W pierwszej dziesiątce rankingu WBC w wadze lekkiej jest mistrz świata WBF Maciej Zegan, który zajmuje 8. pozycję. Młodzieżowy mistrz świata WBC Dawid Kosteki jest 27. w rankingu wagi półciężkiej, a Krzysztof Bienias, który za miesiąc będzie walczył o pas mistrza Europy, jest 38. w kategorii junior półśredniej. Po raz pierwszy w rankingu wagi ciężkiej notowany jest Tomasz Bonin. Zajmuje 40. miejsce.

Nowe objawienie w polskim sporcie

"Powinien troszkę zwolnić"

W ostatnich tygodniach pojawiło się w prasie sporo wiadomości o młodziutkim, utalentowanym 10-letnim Klimku Murańce, który na pokrytej igelitem Wielkiej Krokwi skoczył 135 m, tylko pięć mniej od rekordzisty obiektu Niemca Svena Hannawalda.

„Ten młody zawodnik powinien skoncentrować się na skokach na obiekcie 16 metrowym. Ma bardzo dobrą technikę, ale brakuje mu siły. Ma przecież dopiero dziesięć lat i później powinien stopniowo przechodzić na większe obiekty” — powiedział trener pierwszej reprezentacji Polski w skokach narciarskich Heinz Kuttin.

Podobnego zdania jest Adam Małysz. „Może ma chłopak talent,

ale mogą go szybko zniszczyć. Uważam, że ten młody zawodnik powinien skakać na małych skoczniach. Czuje się obrażony, że nie pozwalają mu skakać na większych skoczniach. Ma jeszcze czas i powinien troszkę zwolnić. Za dużo jest zaplecza, trenerów i działaczy, którzy go do tego popychają. Osobiście dziwię się trenerowi, że mu na to pozwala, bo to jest wielka odpowiedzialność. Myślę, że więcej strachu miał trener niż ten chłopak. Skakanie w tym wieku na dużych obiektach może doprowadzić do urazów, nie wspominając już o złamaniach, które mogłyby spowodować uraz do skakania. Miejmy nadzieję, że nikt i nic nie przeszkodzi w rozwoju jego talentu.”

Xu Jie w kadrze reprezentacji Polski

Jedna z najlepszych

Pochodząca z Chin Xu Jie, a także Monika Pietkiewicz, Magdalena Cichocka i Daria Łuczakowska znalazły się w kadrze trenera reprezentacji Polski, Leszka Kucharskiego na eliminacyjny turniej mistrzostw Europy tenisistek stołowych. Zawody odbędą się w dniach 9-10 października w Krakowie.

„Xu Jie jest jedną z najlepszych tenisistek w Polsce. W niedawnym Ogólnopolskim Turnieju Klasyfikacyjnym dopiero w finale przegrała z koleżanką klubową z AZS WSP Częstochowa — Yang Xin” — powiedział Kucharski.

Eliminacje ME-2005 rozpoczęły się rok temu. Wówczas w szwajcarskiej miejscowości Magglingen

odbył się pierwszy turniej z udziałem gospodyń, Polski, Grecji i Turcji. Polskie zawodniczki pokonały Turcję i Szwajcarię po 3:0 oraz przegrały z Grecją 1:3. Już wtedy ówczesny szkoleniowiec kadry, Jerzy Grycan zapowiedział, że na turniej w Krakowie prawdopodobnie powoła Xu Jie. „Jest tenisistką dobrze grającą z defensorkami, a właśnie takiej potrzebujemy w obliczu rewanżowego spotkania z Grecją” — mówił wtedy Grycan.

Do drugiej fazy eliminacji przyszlatorocznych ME awansuje tylko jedna drużyna. „Najważniejsza będzie pierwsza sobotnia konfrontacja, przeciwko Grecji. Bardzo liczę na zwycięstwo” — przyznał Kucharski.

Sprintem

• Piłkarska reprezentacja Polski, przygotowująca się na zgrupowaniu w niemieckim Herzlake do eliminacyjnych meczów mistrzostw świata z Austrią i Walią, pokonała w sparingu czwartoligowy zespół SV Meppen 3:0 (0:0).

• Każdy z 32 uczestników mistrzostw świata w 2006 roku otrzyma od Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA) premię za awans w wysokości 10,37 miliona franków szwajcarskich (8,21 miliona dolarów).

• Łukasz Kubot przegrał singlowy pojedynek pierwszej rundy tenisowego challenger w Quito (z pulą nagród 25 tys. dol.) z rozstawionym z numerem 1 Ekwadorczykiem Giovannim Lapentim 6:7, 6:4, 4:6.

• W czwartej rundzie odbywających się w Cesme koło Izmiru 20. rozgrywek Klubowego Pucharu Europy, szachiści Polonii Plus GSM Warszawa zremisowali mecz 3:3 z izraelskim zespołem Beer Sheva Chess Club i plasują się na trzeciej pozycji.

• Baustal Kraków pokonał albański SK Tirana 6:3 (5:2) w meczu turnieju eliminacyjnego Pucharu UEFA w futsalu.

• Załogi jachtów Team Alinghi (Szwajcaria) i Emirates Team New Zealand odniosły po dwa zwycięstwa i prowadzą w klasyfikacji drugich żeglarskich regat Louis Vuitton Act 2, które odbywają się u wybrzeży Walencji. Uczestniczy w nich osiem załóg szykujących się startu w 32. edycji Pucharu Ameryki.

• W pojedynku pierwszej rundy turnieju tenisistek w niemieckim Filderstadt Amerykanka Lisa Raymond pokonała rozstawioną z numerem piątym Rosjankę Jelenę Dementiewą 6:0, 7:5. W puli nagród turnieju jest 524 450 euro.

• Były doskonały piłkarz madyrskiego Realu, Emilio Butragueno został oficjalnie mianowany dyrektorem sportowym klubu. 41-letni były piłkarz zastąpił na tym stanowisku Jorge Valdano, który zrezygnował z funkcji w czerwcu tego roku.

• Ponad 50 załóg stanie dzisiaj na starcie Rajdu Warszawskiego, ostatniej w tym roku eliminacji mistrzostw Polski. Tytuł mistrzowski w klasyfikacji generalnej już wcześniej zapewnił sobie Leszek Kuźaj. Stawką ostatniej imprezy sezonu będą zaś tytuły pierwszego i drugiego wicemistrza kraju.

• Przewodniczący angielskiego związku kierowców wyścigowych (BRDC), Jackie Stewart uważa, że są duże szanse, aby w kalendarzu mistrzostw świata Formuły 1 w przyszłym roku utrzymane zostało Grand Prix Anglii na torze Silverstone.

• Reprezentacja Polski koszykarek rozstawiona będzie w pierwszym, najmocniejszym koszyku podczas losowania grup dodatkowych kwalifikacji do finałów mistrzostw Europy 2005.

Stronę na podstawie
inf. wł. i PAP przygotował
Zygmunt Zdanowicz

PIĄTEK 8. X

6.00 Dzień dobry
9.00 S. „Komisarz Rex”
10.05 Film anim.
10.30, 17.30 S. „I znów ci Stywenssonowie”
10.55 Blisko — daleko
11.40 Lotnisko
11.55 Asystent na jeden dzień
12.35 Targowisko bied
13.25 Dla rolników
13.55 Proszę o głos
14.45 Koncert
16.25 Godzina małych gwiazd
17.20 Wiadomości (ros.)
18.05 Film anim.
18.30 Wiadomości
18.45 Życie jest piękne
19.40 Dobry nastrój
20.25, 22.09 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.10 Dobry nastrój — cd.
22.10 S. „Porwani”
23.00 Wiadomości
23.30 Dramat
„Upalne lato”

2

16.00 Filmy anim.
17.15 Festiwal jazzowy
18.05 Wędrowni kulinarni
18.35 Honor kraju
19.30 Wiadomości
20.00 Niezłotliwie
20.50 Wieczorny autograf
21.30 Panorama
22.10 Dokumentalistyka światowa
23.05 Telefon pomocy

6.30 Rowerowy show
6.50 Filmy anim.
7.45 Reality show „Sejmowy hotel”
8.15, 17.40 Okna
9.10, 16.40 S. „Libertada”
10.05, 16.40 S. „Luz Maria”
10.55 Telegra „Chwila szczęścia”
11.40 Komedia „Łatwe pieniądze”
14.15 Filmy anim.
15.00 S. „Luz Maria”
18.45 Wiadomości
19.10, 20.20 Telegra „Sześć zer — milion”
20.35 Zamknięcie kampanii wyborczej
22.30 Film dok.
23.05 Film akcji „Specjalista”
0.05 Horror

4

6.00 Szokująca dokumentalistyka
6.40 Próba władzy
7.25 Telewizyjna
7.40 S. „Niebezpieczne wieści”
8.45 Kad
9.20 Czas lokalny
10.00, 16.20 S. „Niewinna Joanna”
11.00, 17.30 S. „Ukryta

namietność”
11.55 Iluzja — rzeczywistość
12.55 Gdyby...
13.50 Dramat „Wschód — Zachód”
17.20 Próba władzy
18.30 Kamera VRS
19.15 S. „Mieszczanie”
20.00 Wiadomości
20.20 Rodzinna kolacja
21.20 Humor
22.05 S. „Anatomia zdrady”
23.00 Dramat erot. „Intymność”
1.25 Rozrywki SMS
3.25-5.00 Telegra „Rozbierz mnie”

7.05 Telesklep
7.20 Film anim.
7.45 Pomoc TV
8.15, 17.40 Nomed
9.10 S. „Dzikuska”
10.10 S. „Potok namietności”
11.10 Reality show „Dzungle”
14.00 Filmy anim.
15.40 S. „Rebeka”
16.40 S. „Dzikuska”
18.45 Wiadomości
19.10 Program muz.
20.00 Wybory do Sejmu
22.40 Dramat „Zakochany Szekspir”

8.00 Z Wilna
8.20 Puls
8.50 Dzień dobry
9.15 S. „Julia na wieki”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.45 S. „Syrenka”
11.30 Nowości kulturalne
11.50 Więcej niż miłość
12.30 Miasteczko
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.30 Dookoła świata
14.15 S. „Plac Czerwony”
15.00 Wiadomości
15.10 Interaktyw
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.15 Film fab. „Człowiek, który brał wywiad”
17.40 Film anim.
17.45 S. „Zwyczajne prawdy”
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Telefon „Niedzieli”
20.20 Ciepły dom
20.45 S. „Syrenka”
21.30 Leśnym tropem
22.00 Z Wilna
22.20 Życie prywatne
23.05 Piękno doskonałe

7.30 Światło Ewangelii
8.15 Program rozr.
8.30 Spotkania
9.00 Nie tylko dla wędkarzy
9.25 Chodź — zobacz
9.50, 19.55 Nieruchomości: kupno, sprzedaż, zamiana,

dzierżawa
17.05 Film fab. „Góry wzywają”
19.00 Labirynt gier
19.25 Program wyborczy
19.35 Film dok.
20.05 Film fab. „Szkoła”
21.45 Wirtuozi
22.15 Dla wędkarzy

10.10 Telesklep
10.25 Film anim.
10.50 Magazyn muz.
11.40 Kino, kino, kino
12.05 Komputerowe cuda
12.30 S. „Szpieg”
13.15 S. „Xena”
14.10 101 skandalicznych par Hollywoodu
15.00 Magazyn stylu życia
15.30 Autopilot
16.00 Inny świat
17.00 S. „Chłopiec i świat”
18.00 Film anim.
18.30 S. „Xena”
19.30 Tangorama Live
21.00 S. „Tajna agentka”
22.00 Thriller „Czarny młyn”
23.55 Znajomość SMS

7.00 Kawa czy herbata
9.00 Wiadomości
9.12 Pogoda
9.15 Cafe Serio
9.25 Kawa czy herbata
10.02 Wiadomości — skrót
10.05 Domisie — pr. dla dzieci
10.30 S. „Trzy szalone zera”
11.00 Raj — magazyn katolicki
11.25 Kobiety Białego Domu
11.30 Kochamy polskie komedie — teleturniej
12.00 Szansa na sukces: Stan Borys — program rozr.
13.00 Wiadomości
13.15 „Złotopolscy” — telenowela
13.40 Debata — pr. publ.
14.25 Teatr Telewizji: „Lucja i jej dzieci”
15.35 Muzyka klasyczna.
16.15 Hity satelity
16.30 Ojczyzna-polszczyzna — program
17.00 Domisie — pr. dla dzieci
17.25 S. „Trzy szalone zera”
18.00 Teleexpress
18.15 Sportowy Express
18.20 Pegaz dla mas — magazyn kulturalny
18.35 Znaki czasu — magazyn
18.55 S. „Święta wojna”
19.20 Szansa na sukces: Stan Borys — program rozr.
20.15 Dobranocka
20.30 Wiadomości
20.53 Sport
20.58 Pogoda
21.05 „Złotopolscy” — telenowela
21.35 Wieści polonijne — magazyn
21.50 Mówi się... — program poradnikowy
22.10 S. „Na dobre i na złe”
23.05 Hity satelity
23.20 Kobiety Białego Domu
23.40 Wideoeteka
Dorostłego
Człowieka
— program
0.10 Prokop i panny
0.57 Wiadomości

Lenin z Janowa przenosi się do Grūtai

Powrót do „współbojowników”

Rzeźba Lenina, która w czasach sowieckich zdobiła centrum Janowa (Jonava), a potem została „przitulona” przez lokalny komisariat policji, wkrótce przeniesie się do Parku Grūtai nieopodal Druskiennik.

Już dzisiaj popiersie Lenina uzupełni kolekcję rzeźb działaczy partii komunistycznej i nomenklatury sowieckiej zgromadzonej w rejonie druskiennickim.

Wspomniana rzeźba Lenina, która 20 lat temu była postawiona w centrum miasta Janowo, po ogłoszeniu niepodległości na długo zniknęła z oczu mieszkańców.

Jednakże na mocy decyzji rady rejonowej Janowa, Lenin stanie się jednym z wielu eksponatów, licznie zwiedzanego przez turystów Parku Grūtai.

Lenin z Janowa może się pochwalić barwną biografią. Czternaście lat temu, kiedy na zawsze opuścił centralny plac miasta, został skradziony ze spółki usług komunalnych, której był przekazany. Na szczęście policji udało się go odnaleźć. Wtedy funkcjonariusze

Fot. ELTA

twierdzili, iż złodzieje mieli zamiar sprzedać popiersie wodza wielkiej rewolucji październikowej do Niemiec za 25 tys. marek. Niestety, plan się nie powiódł. Policjanci znaleźli Lenina w jednej z wsi rejonu janowskiego w składziku pełnym drew.

Właśnie od tej chwili Lenin „zadomowił się” w komisariacie policji. W podzięce za bezpieczne przechowanie rzeźby, odpowiedzialna za nią spółka „Jonavos paslaugos”, regularnie wywoziła śmiecie z janowskiego komisariatu policji.

BNS, I. M.

Gwiazdy mówią, że dziś...

BARAN. Dzisiaj nie powinieneś mieć większych powodów do narzekań. Kłopoty, zwłaszcza natury osobistej, zaczną powoli znikać. Praca zawodowa może jednak okazać się dość wyczerpująca. Zwłaszcza sprawy wymagające podróży.

BYK. Ważne transakcje i przedsięwzięcia nie są dziś wskazane. Możesz nie być zdolny do podjęcia słuszných decyzji. Lepiej więc będzie, jeśli odłożysz je na inny czas. Niebýt korzystnie zapowiadają się wszelkie podróże i sprawy z nimi związane.

BLIŹNIĘTA. Dzisiaj uda Ci się szczęśliwie rozwiązać większość zadań. Gwiazdy sprzyjają też sprawom partnerskim i uczuciowym. W pewnych sytuacjach niewykluczone jednak drobne utrudnienia w kontaktach z bliskimi.

RAK. Dzisiaj możesz liczyć na bardziej przyjazną aurę. Kosmos obdarzy Cię dostateczną ilością energii, dzięki której pokonasz ewentualne przeszkody. Przedsięwzięcia, co do których długo nie miałeś przekonania, uda się szczęśliwie zakończyć.

LEW. Zaplanowane na dziś podróże nie przyniosą spodziewanych rezultatów. Jeśli więc jest to możliwe, odłóż je na bardziej sprzyjający moment. Najwięcej kłopotów i trudnych sytuacji spodziewaj się w godzinach rannych.

PANNA. Dzień odpowiedni do zajęcia się zadaniami wymagającymi dokładności i skupienia. Sprawy związane z załatwianiem formalności także wyglądają korzystnie. W pracy uzyskasz uznanie dzięki talentom organizacyjnym.

WAGA. Opozycja Wenus z Uranem może mieć niekorzystny wpływ na Twoje życie uczuciowe. Jeśli uparcie będziesz tkwić przy swoich racjach, to możesz nawet doprowadzić do rozpadu obecnego związku. Partner ma dosyć Twoich ciągłych utyskiwań i pędu do niezależności.

SKORPION. Nadal trwa Twój trudny okres astrologiczny. Zadania wymagające zwiększonej kreatywności i aktywności sprawią Ci wiele kłopotów. Nie rezygnuj jednak z raz podjętych działań. Bądź konsekwentny i doprowadź swoje plany do szczęśliwego zakończenia.

STRZELEC. Z Twoim zdrowiem nie jest najlepiej. Uważaj więc, aby go w żaden sposób nie nadwężać. Zrezygnuj z trudnych zadań i przedsięwzięć na korzyść odpoczynku. Nie przejmuj się kłopotami dnia codziennego. Nawet bez Twojej interwencji szybko miną.

KOZIOROŻEC. Sprawy uczuciowe i osobiste wysuną się dziś na pierwszy plan. Wkrótce przekonasz się, że Twój partner jest naprawdę godny zaufania. Z ręką na sercu musisz więc przyznać, że byłeś wobec niego niesprawiedliwy. Staraj się jak najszybciej naprawić wszystko to, co przez swoją głupotę straciłeś.

WODNIK. Pamiętaj, że Twój los jest w Twoich rękach. Wykorzystaj więc dobrą aurę i przychylną gwiazd i walcz o to, co Ci się słuszenie należy. Bądź pewny swoich decyzji. Nie daj się zbyczyć byle czym.

RYBY. Dzień upłynie bez większych kłopotów i napięć. Sprawy zarówno zawodowe jak i osobiste będą przebiegać pomyślnie. Potrzeba tylko, abyś zesłał z obłoków i przestała żyć w świecie swoich marzeń. Nie podejmuj żadnych pochopnych decyzji.

ul. Pylimo 17

Repertuar
na 8 października

WIELKA SALA

„Garfield” — 7.10 — godz.
12.45, 14.30.„Nie za, nie przeciw, lecz
całkiem odwrotnie” — godz.
21.00.„Troja” — 7.10 — godz.
18.00.

SALA 88

„Król Artur” — godz.
12.00.„Natalie” — godz. 16.45,
21.00.„Marzyciele” — 7.10
— godz. 14.30, 18.45.Studio Rozwoju
Umiejętności

zaprasza dzieci w wieku
przedszkolnym (4-7 lat) na
sobotnie lekcje plastyki i
prac, muzyki i teatru, języka
angielskiego oraz przygoto-
wania do szkoły.

Adres: ul. Miglos 1 (w
lokalu szkoły początkowej
„Genys”), tel. 8 610 14498
(od godz. 15).

(Zam. 411)

Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy

Ciekawy okaz z podwileńskiej działki

Marchewka jak ośmiornica

Zdzisław Grygorowicz podejrzewa, że o kształcie marchwi przesądziły ukraińskie nasiona
Fot. Marian Paluszkiewicz

Tegoroczne plony nie były zbyt pocieszające. Słabo obrodziły ziemniaki, nie obrodziła kapusta i buraki. W zamian za to przyroda nie poskapiła ciekawych okazów.

Wczoraj do redakcji „Kuriera” przyszedł Zdzisław Grygorowicz, mieszkaniec Wilna, który przyniósł naprawdę bardzo niezwykłą marchewkę. Marchewka swoim kształtem przypominająca ośmiornicę o 18 „marchewkach” złożonych ze sobą w fantazyjny spłot, wyrosła w Solennikach na działce córki pana Zdzisława, Jadwigi Ugrewicz.

— Często się zdarza, że rosnąca

w ogródku marchewka splata się w jedną z dwóch, najczęściej trzech... Ale taka zdarzyła się w praktyce mojej córki po raz pierwszy! — dziwował się pan Zdzisław.

Na działce Jadwiga Ugrewicz sadi wszystko, co jest potrzebne na zimę. Według Zdzisława Grygorowicza, podobnych marchewek w tym roku było i więcej, ale taka duża (waga ok. 300 g) i tak ciekawie zrosnięta wyrosła tylko jedna. Być może kształt marchwi był „zakodowany” w nasionach, przywiezionych przez córkę pana Zdzisława z dalekiej Ukrainy? Mutant poczemobylski, czy co? **Inf. wł.**

Dziecko postraszyło złodzieja

Dzielny malec

Pięcioletni chłopiec przegonił z domu włamywacza, uniemożliwiając mu wyniesienie zbyt wielu łupów.

Mały Nicholas White zobaczył, jak nieznajomy mężczyzna pładruje jego dom, więc rzucił się w jego kierunku krzyząc: „Hej, co robisz? To nie twoje, odłóż to z powrotem!”.

Złodziej zdołał ukraść zaledwie 40 funtów, a policja jest już na jego tropie, ponieważ dzielny malec bardzo szczegółowo opisał przestępce.

onet.pl

**Wytnijcie kupon,
odpowiedźcie na pytania
i weźcie udział w konkursie**

„Kraina lodów Tirpukasa”!!!

1. Jakie przedsiębiorstwo wydało książeczkę dla dzieci o produkcji lodów?

2. Kto jest autorem książeczki dla dzieci?

3. Kto jest głównym bohaterem książeczki?

Imię .....
Nazwisko .....
Adres .....
Telefon .....

Konkurs odbędzie się w dniach 2-20 października br. Ci, którzy prawidłowo odpowiedzą na pytania, będą mogli wygrać nagrody ufundowane przez UAB „Kraitene” — aż 10 książeczek „Kraina lodów Tirpukasa”.

Zwycięzców ogłosimy w „Kurjerze Wileńskim” 23 października br.

Odpowiedzi należy nadsyłać do redakcji pod adresem: Birbynių 4A, LT -02121 Vilnius.

Uprzejmie zapraszamy do udziału!

A PROPOS...

Odkrycie brytyjskich naukowców

„Inteligentne” ubrania

Nowy typ „inteligentnych” ubrań, reagujących na zmieniające się temperatury, opracowują dwie brytyjskie uczelnie.

Za wzór służy im sosnowa szyszka, otwierająca się i uwalniająca nasiona jedynie wówczas, gdy nie ma wilgoci — informuje serwis „EurekAlert”.

W projekcie nowego ubrania naukowcy wykorzystują nowinki mikrotechnologiczne. Chodzi im o uzyskanie materiału, który — w razie upału — wypuści powietrze jak najbliższej skóry osoby noszącej „inteligentną” odzież.

Ubranie uszczelni się za to podczas chłodu. Cały system jest podobny do tego, jaki działa w szyszkach sosnowych. Te otwierają się, aby uwolnić nasiona, gdy jest sucho. Nad materiałem pracują wspólnie eksperci z Centrum Biomimetyki Uniwersytetu w Bath i London College of Fashion.

Ich inteligentna odzież będzie się składać z wierzchniej warstwy

materiału absorbującego wodę, najprawdopodobniej wełny. Będą go budować maleńkie łuski, każda o szerokości zaledwie jednej dwusetnej milimetra.

Gdy osoba nosząca ubranie zgrzeje się i spoci, „łuski” materiału zareagują na wilgoć i automatycznie się otworzą. Wówczas powietrze z zewnątrz będzie przenikać przez materiał i chłodzić właściciela ubrania. Gdy noszący ubranie przestanie się pocić, „łuski” zamkną się, powstrzymując wentylację.

Niższe warstwy materiału utworzy materiał pozbawiony porów, zatem nieprzemakalny. Deszcz go nie przeniknie niezależnie od tego, czy „łuski” będą otwarte, czy nie.

„Nowe, inteligentne ubranie sprawi, że życie noszących je osób będzie o wiele wygodniejsze, bo automatycznie dostosują się tak, by kontrolować temperaturę ciała” — powiedział prof. Julian Vincent, szef Centrum Biomimetyki Uniwersytetu w Bath. **PAP**

Raport o młodzieży francuskiej

Mniej palą, dużo piją

Młodzi Francuzi trochę mniej palą — zarówno tytoniu, jak i marihuany — ale więcej piją — wynika z najnowszego raportu w tej sprawie. Młodzież na używki wydaje połowę swoich pieniędzy.

Raport po raz pierwszy w historii odnotowuje spadek konsumpcji tytoniu i marihuany we Francji. „Nasza polityka zaczyna przynosić owoce, choć oczywiście za wcześnie, aby ogłosić zwycięstwo” — mówi Didier Jayle, który z ramienia rządu odpowiada za walkę z narkomanią.

Od początku lat 90. rósł odsetek młodych Francuzów palących marihuanę i haszysz. Tymczasem — jak pokazuje raport — między 2002 a 2003 rokiem odsetek „regularnych konsumentów” tych narkotyków wśród 17-18-letnich chłopców spadł z 17,7 do 14,6 proc. Wśród dziewcząt ustabilizował się na poziomie 6,5 proc.

W tej samej grupie wiekowej

połowa dziewcząt i 60 proc. chłopców przyznaje się do spróbowania marihuany/haszysz przynajmniej raz w życiu.

Jednocześnie młodzi Francuzi coraz częściej sięgają po alkohol. Odsetek „pijących regularnie” wzrósł z 16 proc. w 2000 roku do ponad 21 proc. w roku 2003. Przy czym do „regularnego picia”, czyli co najmniej 10 razy w ciągu ostatniego miesiąca, przyznaje się trzy razy więcej chłopców niż dziewcząt.

Wybierając alkohol, młodzi Francuzi sięgają raczej po piwo albo mocne alkohole niż po wino.

Krzepiące dane dotyczą palenia papierosów. W 2000 roku ponad 40 proc. młodych ludzi paliło przynajmniej jednego papierosa dziennie. W 2003 było ich o 3 proc. mniej. Autorzy raportu przyznają, że częściowo wynika to z drastycznych podwyżek cen tytoniu we Francji w ciągu ostatniego roku. **PAP**

„Balangi” londyńskich psów

Zdolny Red

Pewien pies regularnie wymyka się ze swojej budy w londyńskim schronisku, po czym wypuszcza z innych klatek swoich kolegów i razem z nimi znika na całonocną włóczęgę.

Red nauczył się otwierać klatkę

i od tamtej pory notorycznie pładruje z kumplami kuchnię schroniska. Pracownicy schroniska odkryli niezwykle zdolności psiaka dopiero wtedy, kiedy zostawili na noc włączoną kamerę. **onet.pl**

Opr. I. M.

Uśmiechnij się

Dzieci podchodzą do hrabiego spacerującego po parku i wskazując na zamek, pytają:

— Czy pan mieszka w tym zamku?

— Tak.

— A czy tam nie ma żadnego straszdyła?

— Nie ma. Jestem jeszcze kawalerem. ***

Dzieci wybierają zawody aktorek, piosenkarzy, strażaków, policjantów, itp. Tylko Jaś mówi, że chciałby zostać św. Mikołajem.

— Czy dlatego Jasie, że roznosi prezenty? — pyta nauczycielka.

— Nie. Dlatego, że pracuje raz w roku.

Pogoda

Chłodniej

Dziś temperatura od 10 do 15 stopni. W sobotę w dzień lokalne opady.

Temperatura w nocy 6-11, w dzień 7-12 stopni ciepła.

Kalendarium

* Piątek (8.X) jest 282 dniem 2004 roku. Do końca roku pozostało 84 dni.

* Znak Zodiaku — Waga.

* Imieniny: Brygidy, Pelagii, Wojsława.

* Wschód Słońca — 7.35, zachód — 18.37. Długość dnia — 11 godz. 02 min.

* Księżyc. Ostatnia kwadra — od 5 października.

Kurs walut

Bank Litewski

Oficjalny kurs

na 8 października 2004 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro	3,4528
Dolar USD	2,8064
Dolar australijski	2,0339
1000 rubli białoruskich	1,2904
Dolar kanadyjski	2,2259
Frank szwajcarski	2,2221
Korona czeska	0,1098
Korona duńska	0,4640
Korona estońska	0,2206
Funt brytyjski	5,0013
100 forintów węgierskich	1,4040
Juanie chińskie	0,3390
Łat łotewski	5,1864
Korona norweska	0,4170
Złoty polski	0,7971
Rubel rosyjski	0,0960
Korona szwedzka	0,3819
1 mln lir tureckich	1,8678
Griwna ukraińska	0,5275
Korona słowacka	0,0862

UAB „VITJUMA” oferuje:

watę kamienną, szklaną, piankę poliuretanową, błonę budowlaną, klej, szalówkę PVC, gipsokarton, tynk, szpachlówkę (KNAUF). Wszystkie materiały fasadowe.

Przywozimy.

Vilnius, Linkmenų 13,

tel./faks. 275 09 34

(Zam. 096)

Centrum szkoleniowe

uprzejmie zaprasza na stałe kursy profesjonalnego wizażu i kosmetyki, manicure, fryzjerów szerokiego profilu. Są wydawane zaświadczenia państwowe

Vilnius, Gelių g. 4,
tel. (8 5) 212 01 24

(Zam. 106)

Kaprixas